Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 67. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 10-го КВІТНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 10, 1984 No. 67. VOL. XCI.

УВАН пожвавлює видавничу діяльність

Ню Йорк (Л.Д.). — Чергове засідання Управи Української Вільної Академії Наук у ЗСА відбулося в суботу, 17-го березня 1984 року під головуванням першого віцепрезидента Академії, Ярослава Білінського.

Про видавничу діяльність поінформував президент Академії, Юрій Шевельов. Цими днями буде зданий до друку черговий том англомовних „Анналів" Академії, що міститиме статті з мовознавства і буде присвячений Ю. Шевельову з нагоди його 75-річчя. Редактором є Яків Гурський. Тридцять статтей українських та чужинецьких учених із ЗСА, Канади, Англії, Швеції, Німеччини, Франції, Ізраїля та Австралії, серед них славісти світового маштабу дають перегляд українського мовознавства поза межами України.

Закінчується підготова до друку тому „Анналів", присвяченого проблемам літературознавства. Цей том міститиме статті учених з Англії, Німеччини і ЗСА.

У серії „Джерела до новітньої історії України" вийшов з друку том „Українська революція: документи, 1919-1921" (редактор Тарас Гунчак, 478 стор., ціна 25 дол.) Том містить невидані документи з доби Української Народної Республіки з польських закордонних архівів, з архіву Української дипломатичної місії в Італії, що зберігаються в Осередку Української Православної Церкви в Бавнд Бруку, Н. Дж., та з інших архівів. На пропозицію Ю. Шевельова, Управа ухвалила, що жертводавці, які склали на видання „Джерел" 100 дол. і більше, на їх бажання, дістануть цей том безплатно. У цій справі їм будуть вислані листи.

Кінчається друкування тому, що міститиме невидані і призабуті джерельні праці Володимира Міяковського, присвячені громадським рухам XIX століття і літературі XIX-XX століть. У підготовці є кілька дальших томів. Зокрема готується до друку том, що міститиме невидані листи М. Драгоманова і письменників доби „Літературно-Наукового Вісника" (редактори Богдан Струмінський і Марта Скорупська у співпраці з Едвардом Касинцем і Н. Лівицькою-Холодною) Вступна стаття професора Колюмбійського університету Марка Раєва. Марко Антонович працює над підготовою до друку щоденника Євгена Чикаленка, а Олег Федишин — спогадів Володимира Кедровського.

Незабаром буде здана до друку монографія Дмитра Дорошенка про гетьмана Петра Дорошенка. Редактором є Василь Омельченко.

У травні побачать світ два видання: том вибраних українськомовних листів Пантелеймона Куліша під редакцією Юрія Луцького і монографію Богдана Певного про художника Миколу Неділка.

Управа погодилась на про пропозицію Канадського Інституту Українських Студій оплатити фотографування на мікрофільми

Закінчення на ст. 8.

П. Пліщка отримує найкращі оцінки від суворих критиків

Ню Йорк. — В п'ятницю, 30-го березня ц.р., тут, в Метрополітальній опері відбулася перша в тому сезоні вистава опери Джюзеппе Верді „Дон Карльос", в якій ролю короля Філіппа співав відомий бас українського роду Павло Пліщка, а головну жіночу ролю королеви Єлисавети світової слави співачка Монсеррат Кабальє.

У обширній рецензії відомий (і суворий) критик Доналд Генеген щоденника „Ню Йорк Таймс", в неділю, 1-го квітня ц.р., дав слова найвищої похвали для постановки цієї опери, а зокрема для П. Пліщки. Рецензент пише: П. Пліщка, що завжди вміє співати дзвінким і вільноплинучим басом, вжився у ролю Філіпа зі силою і глибиною, що здивувала і захопила не одного слухача, хто перед тим уважав цього співака менше цікавим. Це виконання Павла Пліщки становить переломовий пункт в його споcвоїй кар'єрі."

Не пощадивши похвал для інших членів опери і режисера Джана Декстера, постановку якого він уважає повним тріюмфом, критик каже, що ця вистава „Дон Карльоса" є найкращим доказом, що Метрополітальна опера є дійсним оперним театром серед найкращих в світі.

Проф. В. Жила пише про сучасну українську літературу

Кент, Огайо. — У журналі етнічних студій і етнічної бібліографії „Етнік Форум" т. 3, чч.1-2, який видається англійською мовою, надруковано статтю про українське сучасне літературне життя у ЗСА д-ра Володимира Т. Жили, професора Тексас Тех університету в Лаббок, Тексас, під заголовком „Recent Development of Ukrainian Letters in the United States". Головним редактором цього видання є проф. Любомир Р. Винар із Кент Стейт університету, співредактором — Луіс Батлер, помічником редактора — Дженет Лох та гостем-редактором етнічної літературної секції — Люїз Фрайд.

У введенні до праці про сучасних українських письменників і поетів ЗСА проф. В. Жила коротко пояснює початки українського друкованого слова в Америці, починаючи від появи газети „Свобода" в 1893 році. Опісля автор згадує перший період носталгічної творчости, в якій проявлялася туга за батьківщиною, а відтак накреслює другий період розвою літератури, який, — як пише проф. В. Жила, — мав характер соціополітичний та позначався нео-романтичним духом. Автор цієї статті також підкреслює, що цей період творчости був під сильним впливом літератури в Україні, яка віддзеркалювала час незалежности України і деякі роки опісля. Проф. В. Жила пише, що провідним поетом цих часів в Америці був Олександер Неприцький-Грановський, який, прибувши до ЗСА після Першої світової війни, мав уже за собою опубліковану збірку модерних поезій. Дійсний, проте, розвиток літературного життя в ЗСА, — твердить, — проф. Жила, — розпочався із приїздом за океан нової хвилі еміграції після Другої світової війни. Тоді появилася принаймні сотня творців пера; деякі з них уже були із здобутим признанням і престижем для своїх творів, інші — початківці.

У цій праці автор віддає увагу творчости поетів і письменників в ЗСА, схопивши протяг часу від 1970 року аж посьогодні; головними точками його тематики є поезія, проза, драма, літературна критика і проблеми майбутнього української літератури. Ця обширна стаття проф. д-ра В. Жили, як уже згадано, написана англійською мовою, має всі можливості причинитися до поширення знання про сучасну українську літературу в чужинецькому світі.

АМЕРИКАНСЬКІ СЕНАТОРИ ПІДТРИМУЮТЬ РЕЗОЛЮЦІЇ ПРО ВЕЛИКИЙ ГОЛОД

Вашінгтон. — Після того, як член Палати Репрезентантів Джеймс Флоріо вніс тут проєкт, щоб створити державну комісію для розгляду і студій над Великим голодом в Україні у роках 1932-33, українські активісти, а особливо Організація Американці в Обороні Прав України, впродовж декількох місяців були у зв'язку із сенатором Биллом Бредлі з Ню Джерзі, пропонуючи йому, щоб він вніс подібний проєкт у Сенаті. Український Народний Союз впливав на сенатора Б. Бредлі у тому самому напрямі, пересилаючи йому документальний матеріял про Великий голод і прохаючи його допомоги у справі порушення цієї справи в Сенаті.

У середу, 21-го березня, сен. Б. Бредлі вніс проєкт „Закону про голод в Україні" в Сенаті ЗСА і цей проєкт отримав число 2456. У своєму слові для вияснення потреби такої державної комісії для прослідження Великого голоду сен. Б. Бредлі сказав між іншим: „П'ять до сім мільйонів населення згинуло у голоді в Україні... Цей голод тим характеристичний, що він не був спонуканий природними катастрофами, а переведений людьми... Проєкт закону, що я ставлю, має на цілі створити комісію, яка зібрала б докази цього штучно переведеного совєтським режимом голоду та тим дала про нього інформації ширшому світові, а американському народові дала б краще зрозуміння совєтської системи, яка руками свого уряду перевела такий масовий злочин".

Тиждень після внеску сенатора Б. Бредлі ще один законопроєкт вніс у Сенаті сенатор Алфонс Д'Амато з Ню Йорку, а його підтримали в тому сенатори Джессі Гелмс з Північної Каролайн, Джеймс Екзон з Небраски, Даніел Мойниген з Ню Йорку, Дан Никелс з Оклагоми, Джан Гайнс з Пенсильванії і сенатор Бредлі.

У своєму слові сен. А. Д'Амато, пояснюючи історію Великого голоду в Україні, заявив, що „ми не можемо і не сміємо забути семи мільйонів людей, що загинули невинно".

Рівночасно він закликає президента Роналда Регена у своїй резолюції остерігати, що дальше поневолення українського народу та інших не-російських народів в системі Совєтського Союзу є небезпекою для світового миру і нормальних відносин европейських народів і народів цілого світу"

Цей законопроєкт закликає Президента видавати кожного року відповідну проклямацію, вшановуючи пам'ять жертв штучного голоду в Україні.

У СВІТІ

СУД НАД ТРЬОМА активістами забороненої профспілки „Солідарність", яких обвинувачували у підбурюванні людей до бунтів і демонстрацій, відкладений польськими властями на невизначений час тому, що вони хворі, заявили правники оборони. Вони також сказали що судді в Катовіцах зарядили звільнити з ув'язнення у п'ятницю Анну Валентиновіч, яка хвора на рака. Також у п'ятницю судді вирішать, чи звільнити Еву Томашевську, яка лікується на діябет. Третім ув'язненим був Казімєж Світонь, якого звільнили з увязнення ще декілька тижнів тому для переведення операції на шлунок.

ТЕРОРИСТ ЗАХОПИВ У ПОВІТРІ савдійський пасажирський літак, який летів з Савдійської Арабії до Дамаску, Сирія. Турецька служба безпеки в Стамбулі штурмом оволоділа літак і змусила сирійського терориста, озброєного лише ножем, здатися. Терорист наказав залозі літака відвезти його до Швеції. Сирійський терорист 22-літній Гадір Ахмед Магреш поранив двох членів залоги. Радіо Стамбулу повідомило, що на літаку було 272 пасажири і 14 членів залоги. Літак летів з Джідди, Савдійська Арабія, до Дамаску. Терорист звернув його до Стамбулу для виповнення пальним.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА УКЛАДЕННЯ угоди між воюючими фракціями про припинення вогню і про закінчення міжусобної війни взагалі, 24 години після цього Бейрут знову потрясли вибухи артилерійського і мінометного обстрілу, розгорілися бої між урядовими військами і міліцією друзів на схід від Бейруту. Президент Ливану Амін Ґемаєль післав двох високих представників до столиці Сирії Дамаску, де вони провели переговори з віцепрезидентом Абдель Галім Хаддамом про шляхи досягнення миру. У південному Ливані ізраїльські війська, стріляючи в натовп, звідки кинули гранату на ізраїльський патруль, поранили сім ливанців. Інцидент стався на головній вулиці Сидону.

ПОЛКОВНИК ЗБРОЙНИХ СИЛ ҐВІНЕЇ, який вважає, що він покінчив із „злом", яке чинив померлий президент Ахмед Секу Туре, був назначений у четвер, 5-го квітня, новим лідером країни. Новий президент полковник Лянсана Конте, якому 39 років, керував державним переворотом минулого вівтірка, три дні після похоронів президента Секу Туре, який правив Ґвінеєю від 1958 року, коли Ґвінея перестала бути французькою колонією і стала незалежною державою. У своєму виступі по радіо полковник Конте заявив, що військові запевнять, що всі громадяни „матимуть такі самі права і однакові обов'язки". Дотепер уряд президента Секу Туре складався переважно з представників його племені малінке. Дипломати кажуть, що теперішній уряд зрівноважує участь різних племен в кермуванні державою.

ВИСОКИЙ ВАТИКАНСЬКИЙ ДИПЛОМАТ заявив у четвер, 5-го квітня, що надії на встановлення кращих відносин між Ватиканом і Чехо-Словаччиною розвіялися після невдалої зустрічі між представниками обидвох сторін, яка відбулася минулого місяця. Архиєпископ Люїджі Подджі, головний посланець Ватикану до комуністичних країн, відвідав Прагу від 29-го лютого до 3-го березня, щоб відновити переговори, які були перервані 1980 року. Великі надії покладалися на ці переговори тому, що вони послідували після зустрічі в грудні минулого року Папи Івана Павла II з міністром закордонних справ Чехо-Словаччини Богуславом Хновпеком.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО ТАСС відкинуло в четвер, 5-го квітня, плян президента Роналда Реґена, який закликав до заборони хемічної зброї. Офіційне аґентство ТАСС заявило, що плян президента Регена в дійсності має на меті бльокувати угоду „своїми неприйнятними умовами контролі та обов'язкового виконання".

Сенат апробував допомогу Сальвадорові

Вашінгтон. — Сенат схвалив у четвер, 5-го квітня, 65.71 мільйона долярів військової допомоги Сальвадорові та 21 мільйон дол. нікараґуанським повстанцям. Голосування було 76 голосів за резолюцією і 19 проти, включаючи 53 республіканці та 26 демократів, які підтримали резолюцію.

Лише один республіканець, сенатор з Коннектікат Ловелл Вайкер, приєднався до 18 демократів і голосував проти резолюції.

Не зважаючи на схвалення резолюції в Сенаті, спікер Палати Репрезентантів Томас О'Нілл знову остеріг, що законопроєкт про допомогу центральноамериканським країнам може викликати сильний опір у Палаті Репрезентантів, де багато демократів заявили, що вони хотіли б почекати наступного туру президентських виборів у Сальвадорі перед тим, як схвалювати якусь допомогу цій країні.

„Я є проти будь-якої військової допомоги. Я є проти розлавання грошей Нікараґуа і Сальвадорові", — заявив О'Нілл кореспондентам.

Перед кінцевим голосуванням у четвер республіканська більшість в Сенаті відкинула дві спроби демократів включити в резолюцію умови надання допомоги нікараґуанським повстанцям і американської військової розбудови в Гондурасі.

Демократи остерігали, що зростаюче вмішування у складні справи центральноамериканського району може втягнути ЗСА у більші військові дії, а може й військову інтервенцію.

В той час, як Сенат ухвалював законопроєкт допомоги для Нікараґуа і Сальвадору, Державний департамент повідомив, що він відмовив видати в'їзну візу сальвадорському політичному діячеві Гілієрмо Унго, який перебуває на еміґрації. Державний департамент пояснив причину відмови, заявляючи, що соціял-демократ Ґ. Унго підтримує партизанів у Сальвадорі та що під час минулих відвідин ЗСА він збирав гроші для підтримки партизанів.

Шведська фірма перепродала СССР електронічні частини

Вашінгтон. — Департамент справедливости обвинуватив у четвер, 5-го квітня, шведську електронну компанію в нелеґальному вивозі та перепродажу американських електронічних частин і спорядження до Совєтського Союзу, що могло дати Москві перевагу в сучасній військовій радарній техніці.

Департамент заявив, що шведська контрактова фірма „Датассааб" у Ярфалля, Швеція, порушила умови дозволу вивозу, які видав їй Департамент торгівлі в листопаді 1977 року. Дозволи включали 10 обмежень, призначених на те, щоб компанія продавала куплене в ЗСА спорядження призначене лише для другорядних цілей, наприклад, таких, як системи контролі цивільного повітряного сполучення та інші системи.

Тепер Департамент справедливости заявив, що шведська компанія „свідомо порушувала" ці обмеження на протязі 1977-80 років, постачаючи Совєтському Союзові частини і технічне спорядження, придбані в ЗСА та інших західніх країнах, що збільшило військову силу Совєтського Союзу і „дало йому технологію потрібну для військових досліджень і розвитку військової техніки".

„Саме експорт цього обладнання дав у руки Совєтського Союзу нову досконалу систему контролі повітряного сполучення, яку можна використовувати для слідкування найсучасніших військових літаків", — заявили джерела Адміністрації президента Роналда Реґена, які пов'язані з цією справою.

Речник Адміністрації сказав, що офіційні експерти представлять подробиці цієї справи наступного тижня в місцевий суд ЗСА судді Ґергардтові Ґасселеві з дистрикту Колюмбія.

Офіційні представники Департаменту оборони заявили, що придбане Совєтським Союзом спорядження „надзвичайно стратегічно важливе" і далі корисне, не зважаючи, що воно чотирирічної давности, воно покищо не є застаріле.

Справу порушення правил ліцензії на перепродаж американського електронного обладнання шведською фірмою розглядатиме місцевий суд дистрикту Колюмбія.

В ПОЛЬЩІ РОЗВИВАЄТЬСЯ ПІДПІЛЬНА КУЛЬТУРА

Варшава, Польща. — Широкомаштабна і глибока підпільна культура, яка в основному розвивається під опікою Католицької Церкви, пустила глибокі корені за останній час по всій Польщі.

Але в той сам час наполегливий опір польської інтеліґенції комуністичним властям викликав нову хвилю намагань офіційних властей зламати опір інтелектуалістів і розгромити їх опір, по всій Польщі почалися нові арешти серед рядів опозиції. Згідно з власними урядовими даними, число політичних в'язнів лише за минулі місяці цього року подвоїлося. Приблизно 200 нових арештів відбулися в той час, як Комісія прав людини ОН видала заяву, в якій хвалилося польський уряд за покращання справ прав людини в цій країні, включаючи звільнення політичних в'язнів.

Підпільна культура включає широке коло духовного і творчого життя: незалежні друкарні, які публікують праці з історії та літератури, наукові журнали та тижневі огляди новин; лекції в церквах учених і мистців з різних ділянок науки і мистецтва; незалежні групи навчання, які відомі під назвою „летючих університетів"; трупи аткорів, які ставлять патріотичні вистави у приватних домах; розповсюдження звукових касет із записами політичних лекцій і виступів, патріотичних пісень тощо. Весь цей матеріял і діяльність мають сильно протиурядовий зміст.

Багато, але не всі з цих, що займаються розвитком польської культури підпільно, є одночасно активістами забороненої профспілки „Солідарність". Варто завважити, що в цей рух вливаються нові свіжі сили, які не були охоплені рухом „Солідарности".

„Ми готуємося до майбутнього, не залежно від того, коли воно прийде", — так узагальнив цілі сучасного підпільного руху в Польщі один із його активних учасників.

Хоч в минулому режимові вдавалося розганяти вуличні демонстрації, тепер постали нові клопоти з підпільною мобілізацією сил опозиції.

„Челленджер" знову кружляє в орбіті

Кейп Канаверал, Фла. — Міжпростірний корабель „Челленджер" знову кружляє в орбіті, виконуючи тим разом дуже скомпліковану місію не тільки виходу одного астронавта з матірного корабля при допомозі спеціяльного приладу, але запущення найбільшого досі сателіта, який перебуватиме в орбіті приблизно рік часу, а після року черговий міжпростірний корабель буде намагатися віднайти його і по можливості „втягнути" назад до середини корабля. Це неабиякий успіх для керівництва міжпростірними летами, бо на підставі розміщених в сателіті апаратів, можна буде встановити багато ще невідомих досі речей.

У неділю вечером, 8-го квітня ц.р., Адміністрація міжпростірних полетів в Гюстоні повідомила, що перші намагання направити інший сателіт під час лету астронавтом-знавцем не увінчалися успіхом і залога корабля буде пробувати щераз направити його.

П'ять астронавтів кружляють довкола землі на висоті 293 милі, 100 миль вище як під час попереднього лету. Запущення довголітаючого 30-футового сателіта відбулося без жадних перешкод. Подорожуючий на „Челленджері" д-р Джордж Д. Нелсон, який перший зробив спробу вилазки з корабля при допомозі, як вже було сказано, спеціяльного воза, не міг виконати направи обсерваційного сателіта при двох спробах, але в Гюстоні не виключають можливости, що третя спроба може увінчатися успіхом

„Челленджер" перебуватиме в орбіті приблизно вісім до 10 днів і за той час має виконати важливу місію, від якої залежатимуть дальші, більш скомпліковані полети міжпростірних кораблів.

Закон загрожує громадянам СССР

Рим (УПБ). — „Кестон Коледж" в Англії з дати 17-го лютого ц.р., інформував, що Верховна Рада СССР схвалила новий закон, який може мати серйозні наслідки для тих совєтських громадян, які користуються допомогою з-за кордону.

Цей новий закон схвалений 1-го січня ц.р., почав діяти від 1-го лютого ц.р. і є додатком до 70-го артикулу Кримінального кодексу РСФСР, в якому мова про протисовєтську агітацію і пропаганду.

У цьому додатку сказано, що громадяни СССР, які орудують грішми або іншого роду товаром, отриманими від чужинецьких організацій або від осіб, які діють на користь таких організацій, можуть бути позбавлені волі на 10 років, з додатковими 5 роками (внутрішнього) заслання.

Ще невідомі випадки засуду на підставі цього закону, але можна здогадуватися, що він скерований головно проти релігійних і політичних в'язнів та їх родин, які в деяких випадках утримуються виключно допомогою з-за кордону.

Також у тому видно намагання влади утруднювати будь-який зв'язок з закордоном.

В АМЕРИЦІ

ДЕМОКРАТИЧНІ ЛІДЕРИ в Сенаті і Палаті Репрезентантів обвинуватили президента Роналда Реґена за те, що він хоче скинути вину за загибель 264 американських вояків в Бейруті на Конґрес і тим самим відхилити увагу спільноти від його неуспішної політики на Близькому Сході. Спікер Палати Репрезентантів і систематичний критик політики Президента Томас О'Нілл заявив, що якраз було все навпаки. Р. Реґен взяв повну відповідальність за перебування американського мирного корпусу в Ливані на себе і про це він виразно заявив кореспондентам на одній із зустрічів з ними. Лідер демократичної меншости в Сенаті сен. Роберт Бирд повністю погодився з обвинуваченням Т. О'Нілла, кажучи, що Президент повинен мати відвагу і признатися до вини, замість скидати вину на інших.

НЕВІДОМІ ТЕРОРИСТИ підклали під бюро ізраїльської повітряної лінії в Ню Йорку дві великої сили вибухові бомби, які знищили сталеві двері, вікна і пошкодили цілу структуру невеликого будинку. Малощо не загинув в цьому замаху сторож, який у хвилині вибуху відійшов на хвилинку від свого бюрка біля входових дверей. Невідома особа потелефонувала до пресового агенства Юнайтед Пресс Інтернешенел і заявила: „Сьогодні ми знову виступимо активно проти ізраїльських мілітаристів. Ця країна не буде більше затишним притулком для прихильників розбою. Перемога для ПВО! Смерть сіоністам і імперіялістам!". Поліція і службовці Федерального Бюра Інвестигацій (ФБІ) перевіряють цілу справу і шукають за терористами.

ПІД ЧАС ДЕБАТ трьох демократичних кандидатів на президента у Піттсбургу, Па., головним прицілом тим разом був президент Роналд Реґен, кандидат на перевибір від Республіканської партії, і політика його Адміністрації. На превелике здивування кандидати не атакували себе взаємно, як це було у Ню Йорку, а сконцетрували свою увагу на республіканцях і політиці Уряду. Політичні спостерігачі думають, щ Крайовий комітет Демократичної партії „упімнув" своїх кандидатів, що взаємним обвинуваченням вони рівночасно підривають свій престиж в народі. Волтер Мондейл, сен. Ґері Гарт і проповідник Джессі Джексон багато часу присвятили економічним проблебам ЗСА і економічній політиці Р. Реґена. Дж. Джексон пробував навіть знаходити формулу зменшення дефіциту в урядовому бюджеті, але знову ж таки шляхом зменшення бюджету оборони на що не хоче ніяк погодитися Президент. Дебати між кандидатима організувала Ліга голосуючих жінок.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, не зважаючи на дощову бурю у Ню Йорку, прибув до того міста, щоб на спеціяльній церемонії вручити посмертну нагороду — Медалю Свободи, для покійного кардинала Терренса Кука, архиєпископа великої нюйоркської Архидієцезії. Нагороду в імені Кука перебрала сестра кардинала Катерін Кук. При тій нагоді Президент відвідав нового архиєпископа Джана О'Коннора, зустрівся з лідерами жидівських організацій і жінками-бизнесменками та відбув розмову з республіканськими стейтовими керівниками. Користаючи з нагоди, Р. Реґен відвідав на 10 хвилин опікунчий діточий дім і був потішений, коли діти запитували своїх опікунів: „хто є цей великий пан?". Секретна Служба і службовці ФБІ мали дещо клопоту, бо хтось залишив перед дверима в готелі виповнену чимось велику течку, а не бомбу, як анонімні особи твердили.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Америка й оборона Европи

Від довшого часу існують деякі непорозуміння та півофіційні конфлікти між Америкою і західньоевропейськими країнами в справі оборони Західньої Европи перед евентуальною інвазією совєтськими збройними силами.

Протягом 1970 років в Конґресі була внесена поправка до закону про леґальність американських військ в Европі, яка пропонувала відтягнути американські війська звідтіля взагалі, залишаючи оборону Европи самим европейцям. В остаточній аналізі, американський Уряд вимагав, щоб західньоевропейські країни збільшили свої оборонні бюджети і тим самим облегшили видатки Америки, до чого спричинилось утримування 350,000 американської армії в Европі.

Одначе на протязі перших 1980-их років европейські союзники відмовляються збільшити свої конвенціональні збройні сили, покладаючися на присутність американських атомових ракет в Европі. Тому ці західньоевропейські союзники, замість скріплювати свої конвенціональні сили, збільшують свою торговлю з СССР і сателітних бльоків, знаючи добре, що їх існування ґарантоване американськими збройними силами.

Щобільше, вони навіть почали критикувати Америку в тому, що її переговори з Москвою в справі обопільної евакуації американських і совєтських збройних сил в Европі спричинили зріст „невтралізму" в Західній Европі.

На конференції НАТО, минулого січня, американські представники настоювали на більш зобов'язуючі приречення щодо оборони Европи.

Цікаво знати, що деякі члени НАТО, особливо Франція і Західня Німеччина уявляють собі, що НАТО у перших днях совєтської інвазії конвенціональними силами на певний час зможе стримати совєтську навалу, але раніше чи пізніше НАТО буде змушене вживати атомову артилерію. На це Совєтський Союз напевно відповість своєю власною атомовою артилерією, що може спровокувати американський атомовий напад на Совєтський Союз; це означало б третю світову війну.

Єдина на це рада, щоб уникнути атомовий голокост, треба Західній Европі збільшити число танків, літаків і збройних дивізій, які могли б стримати совєтську інвазію без вжиття атомової зброї. Але на це треба великих грошей, які мусять знайтися в самій Европі, бо Америка напевно не виасиґнує великих більйонів на оборону Европи.

Деякі американські і европейські державні мужі передбачають німецько-французький мілітарно-економічний союз. Ці два традиційні сусіди-вороги мають взаємодоповнюючі елементи до такого союзу: Німеччина має сильний мілітарний потенціял, а Франція — економічну перевагу над Німеччиною.

Раніше чи пізніше до цього союзу пристануть Британія і Італія, та інші европейські члени НАТО. НАТО є тому лише сильним тепер, що за нею стоїть могутня Америка зі своєю багатою індустрією та мілітарним потенціялом.

Такий новий союз буде далі сповняти функції НАТО з тією тільки різницею, що головним елементом оборони буде згаданий західньоевропейський союз, а не Америка.

Ясно, що Америка і далі буде союзником Західньої Европи з цим, що згаданий західньоевропейський союз не сміє обернутися в антиамериканське знаряддя, як це пробував робити ген. де Ґоль, не зважаючи на це, що Америка допомогла йому стати під час Другої світової війни французьким героєм і визволителем Франції.

Американська закордонна політика повинна бути надзвичайно гнучкою у відношенні до Західньої Европи. В першу чергу, Америка не повинна забрати свої збройні сили несподівано, бо це спричинило б поганий психологічний ефект як на західньоевропейський союз, так і на народи вільної Европи. Якщо прийде пора забрати американські війська з Европи, то це повинно відбуватися поступово та при повному порозумінні з провідними членами західньоевропейського союзу.

Вкінці, Америка повинна трактувати такий потенціяльний союз як повновартного партнера, а не як підвладного сателіта.

Михайло Кучер

„НАЦІОНАЛЬНА" ЧИ „ПОЛІТИЧНА" ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ

I.

Російська преса в діяспорі мусила згадати 50-ліття голоду в Україні. Після досить об'єктивного опису несамовитої події, російська преса не могла втриматися, щоб не додати своє „але", а саме „національна інтерпретація голоду 1930 років затуманює суть тоталітарної влади (совєтської). „Національну інтерпретацію голоду" дали українці.

Російська преса в діяспорі погоджується, що цей підлий злочин був зроблений свідомо, Офіційно його охрищено „колективізація". Але чи в назві справа.

За голоду 30-их років у СССР і в Україні було знищено біля десяти мільйонів людей найбільш працьовитих господарів, по-совєтському „куркулів", по-російському „кулаків". Таких селян засилали в сибірську тайґу і на Біломорський канал. Більш сьоми мільйонів було знищено вдома штучно зорґанізованим голодом.

Мета злочину не була економічна. Такими „засобами" не можна підвищити продуктивність сільського господарства. Колективізація катастрофально знищила продукцію зерна. Йшлося зовсім про інше, про політику. Треба було зламати впертий спротив селян „соціялістичним перетворенням" у селі.

Російська преса за кордоном СССР пише, що наслідки штучно викликаного голоду були гірші від татарсько-монгольської навали. Большевики знищили традиційний уклад села, фізичних носіїв народної культури і релігійних традицій...Це була війна проти народу, в нашому випадку проти народу українського.

П'ятидесятиліття голоду знайшло відгук у світовій пресі Заходу. На демонстраціях у ЗСА виступали конгресмени і сенатори. Були резолюції.

І тут російська преса знову вставила своє „але". В ЗСА „політичний" зміст трагедії був підмінений „національним". „Підмінили" його очевидно українці. Злочин ?! Якщо демонстрували українці, то їх болів голод в Україні, а російська преса з незадоволенням пише, що українці говорили і писали тільки про „національний геноцид. Вбивство українців російським комунізмом". Росіянам навіть якось неприємний успіх українських демонстрацій.

Врешті російська преса схаменулася і признала, що Україна постраждала найбільше, хоч „штучний голод 1932-1933 років був зреалізований не за національним, а соціяльним принципом". Покарано за невиконання пляну (плян не можна було виконати) Україну, а також (!) центральний чорноземний район СССР, Кубань, Північний Кавказ, райони Волги і Казакстану.

І знову російська преса грішить — частину відповідальности Москви перекладає на „місцеві українські чинники". „В організуванні голоду приймали уділ різні національності, які відмовилися від своєї нації — росіяни, українці, жиди". Тому, на думку російської преси, — „національна інтерпретація" голоду 1930 років зменшує (!) суть тоталітарної совєтської влади".

Після впровадження в життя колективізації багато землі лишилось неужитою і урожай жита зменшився. 1932 року тільки Московська область і Татарська АССР виповнили плян заготівлі зерна. В решті частин СССР плян заготівлі впав до 25 відсотків.

У відповідь партія сконфіскувала в одноособових господарствах і в колгоспах увесь хліб, не залишивши зерна на посів.

Дня 7-го серпня 1932 року прийнято „закон про колоски". Збирання дітьми колосків на стерні карано десяти роками таборів. Невідомо скільки дітей пішли в табор за жменю колосків.

Мета партії була заморити голодом. У той час за крадіж вогнепальної зброї із складу армії карано трьома роками в'язниці.

Дня 23-го вересня 1932 року ЦК ВКПб видав новий наказ: „Багато місцевих організацій звертаються в ЦК ВКПб з проханням позичити зерно для сіяння в совхозах і колгоспах... ЦК ВКПб постановляє відмовити прохання про зерно для сіяння. Попередити, що в біжучому році ані совхоз ані колгоспи зерно до сіяння не отримають, ані для озимого, ані для ярого сіяння". Таким чином партія заплянувала припинення сіяння на рік 1933.

Дня 3-го грудня 1932 року була опублікована постанова ЦК ВКПб за підписами Сталіна і Молотова: „Попередити колгоспи, колгоспників і одноосібних господарів, що в областях, країнах і республіках, які не виповнили річного пляну заготівлі хліба і не забезпечили себе насінням для ярого сіяння, що, торгівля хлібом в тих областях, країнах і республіках буде переслідувана як спекуляція".

З того часу торгівлю хлібом карано десяти роками таборів. На кордонах областей і міст встановлено контрольно пропускні пункти, які обшукували подорожніх і конфіскували хліб. У селах припинено продаж харчів у кооперативних і державних крамницях. Деякі колгоспи були тваринні. Вони самі хліб не сіяли, а купували його. Тепер таку купівлю заборонено. Що мають їсти мільйони селян — партія не сказала. Почався голод. Селяни втікали до міст.

Дня 27-го грудня 1932 року рішенням ЦК СССР було введено єдину паспортну систему, яка прикувала селян до колгоспів. Голодні території оточило військо. Селами ходила озброєна варта, на шляхах і залізничних станціях перевірювано документи. Без документів людей повертали на села, якщо вони взагалі могли ходити.

(Продовження буде)

Олександер Татомир

ДОПОМОЖІМ БРАТАМ У БРАЗИЛІЇ

Останньо щораз більше алярмуючих листів напливає від наших земляків із Бразилії, які находяться у дуже важких матеріяльних умовинах побуту. На цей невідрадний стан складається кілька причин.

Основною причиною є те, що життєвий рівень тамошнього простолюддя ніколи не був вдоволяючий, а зріст інфляції ще погіршив ситуацію. На добавок у минулому році нагальна повінь зруйнувала велику кількість сільських господарств, разом з хліборобським ремаментом і засівом. Жертвою цієї повені впала більша кількість наших селян, які найшлися в крайній нужді. До цього згодом долучилася довша посуха, що її болюче відчувають хлібороби.

Найпильнішим завданням наших харитативних організацій, а в тому й ЗУАДК-у, як найбільшої української допомогової установи у вільному світі, є негайною і масовою допомогою врятувати наших хліборобів, які дізнали значних втрат в часі стихійної повені.

Ця допомога мусить бути скоординована — цебто харитативні організації повинні мати зв'язок одна з одною, щоб дехто не одержував пожертв з двох-трьох джерел, а інші від нікого. Українці в Бразилії не мають якоїсь центральної компетентної організації, яка відповідала би за розподіл допомог поводянам й іншим потребуючим, тому і далі найкращим посередником на місці є Українська Католицька і Православна Церква, що прегарно вив'язуються із цього нелегкого обов'язку.

Українську Католицьку Церкву очолює Владика Єфрем Кривий, що при допомозі незвичайно діяльних о. Петра Бальцара і Сестер Катехиток св. Анни розсилає допомогу поводянам. Українську Автокефальну Православну Церкву репрезентує на Південну Америку адміністратор прот. Микола Милусь, який через своє духовенство скеровує допомогу на найбільше загрожені терени.

Український Хліборобсько-Освітній Союз досі не бере активнішої участи в розподілі допомог.

Рада Світової Суспільної Служби при СКВУ робить заходи, щоб зорганізувати для українців у Бразилії харитативну централю.

Крім поводян і інших потребуючих матеріяльної допомоги, не можемо поминути тамошньої молоді, тісно пов'язаної з українським середовищем, яка бажає здобути кращу освіту, щоб таким чином піднести на вищий духовий, інтелектуальний та господарський рівень наших поселенців, але через брак грошей не може цього здійснити. Американський доляр має там велику вартість і за поміркований суму можна забезпечити нашій молоді середню, а то й університетську освіту. Під цим оглядом дуже корисну стипендійну акцію веде Союз Українок Америки (СУА), що в неї повинні масово включитися наші дещо заможніші громадяни, а зокрема Церкви, коли йдеться про нові покликання до духовного стану. Бразилія — це прямо невичерпаний резервуар української молоді, що володіє рідною мовою, прив'язана до релігійно-національних традицій і звичаїв та серед якої є багато духовних покликань.

З повищого бачимо, що вахляр потребуючих у Бразилії є великий і це понад сили однієї харитативної організації заспокоїти всіх, які чекають на допомогу. В цій акції повинно взяти участь все наше свідоме та патріотичне громадянство.

Українці з Бразилії просять допомоги, але вміють і за найменшу пожертву бути всячні. Щоб не стати голословним, наведу вийнятки з кількох дуже цінних листів, які наспіли до ЗУАДК-у: Владика Єфрем В. Кривий з куритибської Української Епархії пише: „З висловами щирої вдяки за ласкаву пам'ять і цінні спомоги для нашої Епархії в далекій Бразилії... З щирого серця дякую за благородний чек на суму 500 американських долярів, призначений Екзекутивою ЗУАДК-у на допомогу жертвам минулорічної повені, з причини якої потерпіло кількасот українських родин. Допомоги на вгорі наведену ціль, які напливали і ще напливають з ЗСА, Канади на мої руки, я доручую місцевим Отцям Парохам, а вони, як свідки-очевидці пережитого страхіття, розподілюють відповідно до потреби поводян.." — Адміністратор Української Автокефальної Православної церкви на Південну Америку прот. Микола Милусь повідомляє: „Що отримав більше пакунків, які вже роздав на колоніях і за які колоністи вдячні... Отримав від Вас чек на суму 500 американських долярів, за які висловлюю щиросердечну подяку в імені православних українців. „В біді пізнається

Закінчення на ст. 8.

Макар Дуда

Отак викручують уми

В „Литературной газете" ч. 9 талановитий у шістдесяті роки поет Віталій Коротич, а нині покірний служка на фронті ідеологічної війни совєтів із Заходом, написав під назвою „Цензурний геноцид" запальну статтейку про те, як йому боляче, коли у світі придушуються намагання людей дізнатися правду.

Де це, в якому світі? Про яких людей клопочеться автор?

„Я не філософ, — ні з того, ні з сього глибокомудро починає автор, — а як письменник вражений тим, до якої ж міри нахабно і відкрито в Сполучених Штатах викручують власним громадянам уми та руки".

Сповнені неприхованого гніву тиради виголошує присяжний журналіст на адресу „гнобителів свободи слова й думки". А, читаючи це, не можна позбутися відчуття, як примітивно такі „викривальні" речі пишуться совєтськими журналістами. Все це робиться вельми просто: мати на увазі ситуацію у власній країні (у СССР), — де людям невільно дихнути, а весь запал обвинувачень кинути іншим, наприклад З'єднаним Стейтам Америки. Можна переадресувати все це і на Англію, Францію, Німеччину, — на весь капіталізм.

Пригадую молодого тоді ще поета Коротича, його перші збірки, надхнені сміливістю руху шестидесятників; пригадую почуті в 1961 році на з'їзді письменників України його відважні слова про потребу свободи творчости, свободи слова, думки, і тепер, читаючи цю писанину про „цензурний геноцид" у вільному світі, не можу приховати свого суму і здивування. Як це сталося?

Послухайте, в тексті автора я не зміню жадного речення, жадної провідної думки; лише одно-єдине поставлю на своє місце. І, сподіваюся, читачеві стане ясно, — як відкрито і нахабно викручують уми та руки й таким літераторам, як Віталій Коротич.

Я розумію, справжній поборник свободи міг написати таке: „Політика з позиції сили можлива не тільки в міждержавних відносинах, але й в середині країни. Застосовувана щодо власного народу, така політика зветься диктатом. Заборонна гарячка, яка стала складовою частиною горезвісного походу проти ідей іншого світу, повчальна не як прояв пильности, а як частина механізму придушування демократії".

Далі вчитуємося: „І всі часи виразним було прагнення диктатури придушувати інтерес народу до повноцінної інформації, а тепер — особливо. Коли совєтські війська вторглися в Афганістан (Коротич 'помилився' написавши: американська солдатня в Гренаду), кореспондентів майже не пускали в завойований край. Народні маси відлучали від істини рішуче і плянομірно: правлячі кола чудово розуміли, наскільки важливо перекрити канали, якими протікає правда. Хвацько вміють зводити порахунки з політичними противниками всередині країни, оголошуючи їх чужоземними агентами (автор мав на увазі Руденка чи Щаранського?) та викрадачами державних секретів. Секрети, секрети, секрети... надто часто цей мотив використовується у нас для обсмикування охочих знати правду. Виникла і формула погрози: „Служить інтересам іноземної держави!", яка застосовується і для шельмування борців за мир і для заборони спілкування з іноземцями, і для заборони літератури з-за кордону, і для обмежень показу п'єс та фільмів, неугодних начальству".

„Чому я пишу про це?" — непокоїться автор, який боїться, що його неправильно зрозуміють. Тому, — відповідає, — що „таємничість, у якій плетуться змови проти миру, вимагає насамперед позбавлення власного народу знання правдивого становища і суті речі. Факти твердять, що населення найпотужнішої соціялістичної (капіталістичної, — „помилково" у Коротича) країни все менше знає про навколишній світ і навіть про себе. Що це? Ізоляціонізм? Дезінформація? А може — глибоко обдумане і обґрунтоване формування суспільства невігласів, якими керувати куди легше?"

Краще не можна й сказати! Просто в око влучив „борець за правду" Віталій Коротич!

„Якщо, додає він, — говорити про події останніх часів, то здається виробився принципово інакший комплекс культурних цінностей, ніж в іншому світі. Вважається, що за культурою та її діячами, за всіма, хто володіє знанням, потрібно око та ще око, — тут необхідно постійно стежити, доглядати, обсмикувати, реґламентувати".

Слушно скаржиться автор:

„Боротьба проти агресивних плянів власного уряду вимагає сміливости і принциповости, якими володіють далеко не всі..."

От ми взяли і спробували зробити автора сміливим і принциповим. В його виступі поміняли лише кілька слів. Але яка вийшла одвертість, чесність і відвага!

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки та огляди, повинні присилати разом з двома примірниками даного твору до редакції „Свободи" також адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Юрій Гасцький

ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ШЕВЧЕНКА З НАЩАДКАМИ КОЗАЦЬКОЇ СТАРШИНИ

У першій половині XIX століття видвигнення і підтримка української культури спочивала на плечах українського панства, чи дворянства, на Лівобережжі. Ця верства населення походила з нащадків козацької верхівки, себто старшин і „знатного військового товариства". При кінці XVIII сторіччя ця група нараховувала приблизно 2,000 родин з-понад четвертини мільйона козацьких родин. З цих кількох тисяч затвердило свої права, привілеї та маєтки яких 700 родин, які стали дворянами.

Вони й були споживачами культурних надбань та заразом і меценатами й фундаторами творчих процесів. Згадаю кілька таких акцій з того часу: уфундування Харківського університету 1803 року; заснування Ліцею ім. князя О. Безбородька в Ніжені (1820) та щорічні стипендії в Московському університеті Віктора Кочубея від 1803 року, тощо.

Свою підтримку українській літературі вони виявляли друкуванням творів, передплатами українських видань, розповсюдженням їх серед своєї верстви. Відомі випадки: видрукування першої частини „Енеїди" І. Котляревського, М. Парпурою, фінансування харківського журналу „Український Альманах" І. Росковщенком, передплати на твори І. Срезневського, А. Метлинського, Корсунова та інших, власне, цими українськими панами. Багато інформацій про це існує в статтях П. Куліша та П. Филиповича. Куліш згадує, що „величезну більшість читачів в Україні в 1840 роках становили поміщики".

І Тарас Шевченко також багато завдячував своїм добрим відносинам з українськими панами, що першими спопуляризували його твори та підтримували його фінансово й морально в його житті. Шевченкове спілкування з ними було на різних рівнях: фінансових, приятельських та як поета зі своїми шанувальниками.

Перший „Кобзар" Шевченка видав Петро Мартос у 1840 році, а „білети", чи передплати на нього, взяли в різній кількості дворяни П. Селецький, Г. Галаган, В. Закревський, Л. Ракович та інші. Мартос походив з Лубенської старшини; сам поміщик, він цікавився українською літературою і фінансував нові твори приятелів — І. Сошенка та Є. Гребінки. Селецький був тоді маршалком (провідником) шляхти Пирятинського повіту, нащадок Ніженської старшини. Галаган — нащадок полковників Галаганів із Прилуків, який опісля заснував одну з кращих Колеґій в Києві (1871). Віктор Закревський, споріднений з родом Розумовських, поміщик на Полтавщині, один з „мочемордів", себто член веселого гурту „бон-віватів", до яких належав Шевченко під час його перебування на Україні в сорокових роках. Нащадок старшини київського полку Ракович був з поміщиків Чернігівщини. Його предок був — старшина Прилуцького полку.

Фінансування творів через передплати (білети) було тоді поширене і влегшувало друкування нових творів, а часом вони були і гонораром автора.

Шевченка твір „Гайдамаки" скоро розкупили завдяки такій неформальній мережі між українською верхівкою. Найбільше причинився до цього Григорій Тарновський і його небіж Василь. Вони походили зі старшин Гадяцького і Прилуцьких полків і стали приятелями та шанувальниками Шевченка. Вони листувалися з Шевченком і опікувалися ним навіть під час його ув'язнення та скуповували його картини для свого музею. Цей музей Тарновських нараховував 758 експонатів Шевченкіяни. Також О. Капніст, Данченко і Горленко взяли більше примірників „Гайдамаків" на білети. Капніст — це син Василя Капніста, „автономіста" і поета, який їздив до Берліну в 1794, шукаючи пруської допомоги на випадок повстання проти Росії. А. Данченко і Горленко — це нащадки Чернігівських та Полтавських старшинських родів.

Ще більший успіх мав малярський проєкт Шевченка „Живописна Україна". Княжна Варвара Рєпніна (її мати була з роду Розумовських) сама зібрала 600 рублів від українських поміщиків з околиці Переяслава як передплати. Так само в Полтаві, в Чернігові та Харкові успішно проходила ця акція. Постать княжни Варвари і її відношення до Шевченка дуже цікаві. Вона правнучка гетьмана Кирила Розумовського, а дочка колишнього віцекороля Саксонії князя Миколи Рєпніна. Вона закохалася у Шевченка, і Рєпніни щиро гостили Шевченка в їхньому палаці (Яготин). Пізніше, під час заслання, княжна Варвара пробувала полегшити Шевченкову долю. Про свої відношення до Шевченка залишила В. Рєпніна біографічну повість.

Перебуваючи в Україні, Шевченко гостював у багатьох дворах українських поміщиків. У декого з них перебував довший час і там мав змогу писати вірші та, звичайно, малював портрети когось із гостинної сім'ї.

Шевченко часто перебував у своїх приятелів — Віктора Закревського, поміщика з Полтавщини, брата Платона, та в Віктора Забіли, що походив зі славної родини Забіл з Чернігівщини, що дали Гетьманщині цілу сотенну династію у Борзні, двох полковників ніженських та чотирьох генеральних старшин. У Седневі гостював у родини Лизогубів, які опісля листувалися з ним на засланні, посилали йому одежу і книжки, і за це мали неприємности від офіційних властей, як і княжна Рєпніна. Лизогуби — нащадки чернігівських полковників і генеральних старшин. У Борзні Шевченка приймав Михайло Гулак, що походив із нащадків генерального обозного і старшин Гадяцького полку.

Ще на Полтавщині його гостили в себе О. Лукіянович, О. Афанасьєв-Чужбинський, О. Капніст — всі нащадки козацьких старшинських родів. Але найбільше його гостили та вітали в Яготині в маєтку Рєпніних, як також в „Українському Версалі" в Мосівці у домі поміщиці Тетяни Вільхівської (Волховської), де збиралася на різні балі вся еліта — сметанка українського панства з Полтавщини, Чернігівщини і навіть Київщини.

Шевченкові подобалося перебувати в товаристві цих людей, які деклямували його вірші напам'ять, шанували його великий поетичний талант, і він охоче приймав їх похвали й допомоги. Одначе було кілька прикрих для нього випадків, де поміщики грубо поводилися зі своїми кріпаками. Це викликало бурхливу реакцію у Шевченка і він більше з такими людьми не зустрічався. Так сталося у Березані у Платона Лукашевича, українського етнографа, і

Закінчення на ст. 8.

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Ч. 3. БЕРЕЗЕНЬ 1984

ЧЛЕНИ „КЛЮБУ ВІДДАНИХ СОЮЗОВЦІВ"

На сторінках „Трибуни" вже багато писалося про різні клюби до яких належать секретарі і інші відділові урядовці, які в означеному часі приєднують відповідне число членів.

Рік 1983 був ювілейним роком союзових видань і тоді, згідно з ухвалою Екзекутивного Комітету, додано ще один клюб до вже існуючих, а саме „Клюб Відданих Союзовців". До того Клюбу належать ті союзовці, які на протязі календарного року придбають Союзові 5 до 9 членів. Створення цього Клюбу себе вже добре оправдало тому, що дає нагоду майже всім відділовим урядовцям належати до нього і бути вшанованим на сторінках „Трибуни".

Сьогодні з приємністю поміщуємо перших „вступників", які в перших місяцях ювілейного року Батька Союзу вже мають придбаних від 5 до 9 членів. Знаючи їхню віддану працю для Союзу, віримо, що в слідуючих місяцях вони придбають стільки нових членів, щоби „попасти" до більш престижевих клюбів.

Всім членам „Клюбу Відданих Союзовців", яких проголошуємо у цьому числі „Трибуни", складаємо нашу щиру подяку і бажаємо дальших успіхів.

ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ВІД 1-ГО СІЧНЯ ПО 29-ГО ЛЮТОГО 1984 РОКУ ПРИЄДНАЛИ 5 ДО 9 НОВИХ ЧЛЕНІВ:

451 Єфим Омельченко — 9

25 Квітка Стецюк — 8

320 Іван Малко — 8

379 Василь Семків — 8

434 Олександра Дольницька — 8

206 Лев Гардінк — 7

360 Осип Гаврилюк — 7

231 Василь Пастушок — 6

237 Михайло Крика — 6

316 Володимир Гавриляк — 6

441 Дмитро Заневич — 6

164 Тимко Бутрей — 5

169 Василь Стефурин — 5

242 Йосиф Чабан — 5

305 Маргарета Гентош — 5

352 Ярослав Щербак — 5

368 Андрій Маринюк — 5

465 Текля Мороз — 5

473 Віра Баніт — 5

Знімки не прислала: 259 Юлія Ґуґлик — 6

Переобраний голова Округи УНС в Ню Йорку

Ню Йорк. — У п'ятницю, 24-го березня ц.р., тут в Українському Народному Домі Відбулись річні Загальні збори Округи Українського Народного Союзу, на яких Микола Хоманчук був переобраний на голову Округи. Обширна інформація про збори була поміщена у „Свободі" з 2-го березня.

Сьогодні поміщуємо додатково фотознімку голови М. Хоманчука.

Микола Хоманчук

Вступайте в члени УНС

Балтиморська Округа УНСоюзу відбула річні Загальні збори

У неділю, 4-го березня ц.р. о год. 2:30 по полудні відбулися в Балтиморі, Мд., в залі „Самопомочі" Загальні збори Окружного Комітету відділів УНСоюзу.

У Зборах взяли участь 18 представників відділів Округи, 34- ий Відділ з Річмонду, Вірджінія, не вислав свого делегата. Екзекутиву УНСоюзу репрезентував головний предсідник д-р Іван О. Флис. Збори відкрив і ними проводив голова Округи Богдан Ясінський, а протоколував їх Остап Зинюк, секретар Округи.

Богдан Ясінський.

Хвилиною мовчанки вшановано пам'ять померлих членів Округи: Еманула Притулу, Павлину Шнайдер і Олену Малко.

Після виборів Управи Округи, до якої увійшли: Богдан Ясінський — голова; Михайло Хома і Адам Цісдин — заступники голови; Остап Зинюк — секретар; Семен Михайлишин — касир, та Павло Фенчак, Остап Стельмах і Остап Садовий — члени Контрольної комісії, промовляв головний предсідник д-р І.О. Флис. На вступі він погратулював Окружному Комітетові за організаційні успіхи в 1983 році, бо Округа виконала свою квоту членів на 84 відсотки. Потім головний предсідник поінформував присутніх про організаційний і фінансовий стан УНСоюзу, про Українську Будівлю та про заходи Екзекутивного Комітету УНС для побудови дому для старших віком союзовців.

Після слова головного предсідника вив'язалася пожвавлена дискусія, в якій взяли участь М. Хома, П. Фенчак, Є. Іванців,І. Малко. Дискутовано справу відсвяткування ювілею 90-ліття, а теж дехто з присутніх хотів знати, чи УНСоюз повторить і в цьому році акцію подовження забезпечення. Євген Іванців запропонував, щоб він готовий кожночасно допомагати секретарям при організуванні членів поміж молодими професіоналістами. На його думку, майбутність УНСоюзу лежить у молодих професіоналістах, і УН Союз повинен робити всі заходи, щоб приєднувати їх до УНСоюзу. На всі питання головний предсідник дав вичерпні відповіді.

Закінчивши наради, присутні перейшли до сусідньої залі, де 59-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштовував цікаву програму — висвітлення прозірок з подорожі по Греції.

Юліян Баранюк переобраний на голову Нюаркської Округи

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу у Нюарку, Н. Дж.,який охоплює 20 від ділів, відбув річні Загальні збори 18-го березня ц.р. На збори з'явились голови й секретарі майже всіх відділів Округи. Головний Уряд УНСоюзу репрезентував головний секретар Володимир Сохан. Присутні були також головний радний Андрій Кейбіда, головний контролер адвокат Нестор Олесницький і гість, головний контролер Іван Геврик з Вінніпегу, Канада. Загостила також обласна організаторка з Пенсильванії Леся Орлян.

Збори відкрив і ними проводив, на пропозицію зі залі,голова уступаючої Управи Юліян Баранюк, який привітав членів управ відділів і всіх гостей, членів Головного Уряду УНСоюзу.

Збори проходили згідно з запляннованим порядком. Після відчитання протоколу з минулорічних Загальних зборів, який прийнято без змін, звітували члени Управи, а саме: голова Ю. Баранюк, касир Боярський і секретар Р. Лапичак. Голова подав вислід організаційної кампанії, яка принесла 108 нових членів, що дає 72 відсотки зі запляннованої суми. Найбільше нових членів—28—зорганізувала секретарка 37-го Відділу Ольга Осередчук. Головний секретар Володимир Сохан відзначив її осяг, вручаючи їй плякату.

За Контрольну комісію звітувала її голова Василь Гнатів. Провірка касової книги й прилог виказала, що всі записи знайдено належно задокументованими.

По уділенню абсолюторії уступаючій Управі вибрано нову Управу, запропоновану Номінаційною комісією у складі: Юліян Баранюк, голова, Ярослав Леськів, заступник голови, Олександер Лісевич секретар; Володимир Боярський, касир, і Ольга Осередчук, імпрезова референтка; Контрольну комісію обрано у складі: Володимир Сенежак, Михайло Цяпка, Василь Гнатів, Юлія Демчук, Володимир Шпирка і Мирослав Дереш.

Потім предсідник попросив до слова головних контролерів І. Геврика і Н. Олесницького, головного радного А. Кейбіду й обласну організаторку Л. Орляк, які побажали новій Управі успіхів у дальшій праці для добра УНСоюзу і української спільноти. Обласна організаторка Л. Орлян також запропонувала співпрацю і поміч в організуванні нових членів і закликала, щоб кожний член приєднав бодай одного нового члена. Тоді членство, а тим самим і майно УНСоюзу подвоїлося б.

Посилення організаційної праці, стан майна, зусилля збільшити передплату щоденника, тижневика й „Веселки", виховання молоді, видання англомовних праць про голод і тисячоліття християнства в Україні була темою доповіді головного секретаря Володимира Сохана.

Після доповіді були запитання про пам'ятник Шевченка у Вашінгтоні (Стефуришин), фільм „За стерном долі" (О. Осередчук) і про практичні заходи в організуванні членів (А. Лісевич). Всім дав вичерпні відповіді головний секретар В. Сохан.

Під кінець зборів Володимир Сенежак пригадав про існування Об'єднання Сеньйорів УНС, заохочував всіх сеньйорів вписатись у члени й взяти участь у з'їзді Об'єднання 10-го червня ц. р. на Союзівці. Він також заохочував всіх поїхати на Великий симфонічний концерт української музики з нагоди 90-річчя УНСоюзу у неділю, 1-го квітня ц.р. в Ню Йорку, бо ледве чи буде скоро друга нагода почути Слов'янський концерт Бориса Лятошинського, увертюру Юрія Фіялі й могутній „Кавказ" Людкевича.

Роман Лапичак

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

А. Гарас переобрана 14-ий раз на голову Лігайвелійської Округи УНСоюзу

Бетлегем, Па. (с.г.) — Тут у неділю, 25-го березня ц.р., в залі місцевої української католицької церкви відбулися Річні збори Окружного Комітету відділів УНС Лігайвелійської Округи.

Анна Гарас.

Збори відкрила голова Округи Анна Гарас і на пропозицію зібраних проводила ними, а обов'язок секретарів сповняли А. Строт і С. Муха. Відкриваючи наради, А.Гарас привітала понад 25 присутніх союзовців, представників від сімох відділів, які прибули на наради, між ними почесного голову Округи Михайла Колодруба, голову Лігайвелійського Відділу УККА Василя Кацапира та обласну організаторку Лесю Орлян. Відтак Михайло Колодруб провів молитву, а потім хвилиною мовчанки вшановано померлих членів Округи.

Приступаючи до денного порядку, Степан Муха прочитав протокол із попередніх Річних зборів, який був дуже добре опрацьований і тому не було жадних доповнень. Відтак приступлено до звітів членів уступаючої Управи. За цілість праці Округи вичерпний звіт склала голова Анна Гарас, а доповнення дали заступник голови Степан Колодруб, секретарі Анна Строт і Степан Муха та касир Дмитро Мушастий. Говорячи про працю цілости Округи, А. Гарас сказала, що в звітовому році Округа збагатилася новим Відділом числ о 144, заложеним обласною організаторкою Лесею Орлян в Дойлеставні, Па. До нового Відділу придбано 44 члени; це в поважній мірі допомогло виконати квоту Округи на 121 відсоток, і тим самим Округа зайняла друге місце поміж всіма союзовими Округами, коли мова про відсоткове виконання призначених квот. За її словами, Округа мала в пляні святочно відзначити світлі ювілеї союзових видань, однаке, цей плян не можна було зреалізувати. Як голова вона брала участь у Конференції голів в червні м.р. на Союзівці; приготовила зустріч для нової обласної організаторки Лесі Орлян із відділовими урядовцями Округи; була весь час у контакті з відділами, репрезентувала Округу під час ювілейних зборів 48-го Відділу в Редінґу, а також брала участь в ювілейних святкуваннях 90-річчя УНСоюзу в Шамокіні. Згадала вона й те, що в листопаді відбулися Організаційні наради Округи під час яких був висвітлений фільм УНС „За стерном долі". Обширний і добре опрацьований звіт А. Гарас закінчила подякою членам Управи за гармонійну співпрацю.

Заступник голови С. Колодруб, секретар української мови М. Муха і секретарка англійської мови Анна Строт заявили, що весь час співпрацювали з головою Округи, брали участь в нарадах, як також були активні в загальногромадських установах, заступаючи Округу. Касир Д. Мушастий сказав, що каса бідна, а це тому, що від кількох років Округа не мала будьякої імпрези, щоб був дохід. Все ж таки, за його словами, сальдо каси Округи виносить понад 160 долярів.

За Контрольну комісію звітував голова Степан Івасечко, який заявив, що він провів контролю книговодства кнсира і секретарів разом з І.Ганичем; знайдено всі прилоги,і на підставі того ствердженo, що урядовці працювали добре. Тому він поставив внесок на уділення абсолюторії членам уступаючої Управи.

По звітах були деякі питання, а відтак приступлено до вибору Управи і Контрольної комісії на 1984 рік.

На пропозицію зібраних одноголосно схвалено вибрати Управу у такому складі: Михайло Колодруб і Анна Пипюк — почесні голови; голова радна Анна Гарас — голова; Степан Колодруб, Анна Саган і Микола Дубик — заступники голови; Степан Муха (українська мова), а Анна Строт (англійська мова) — секретарі; Дмитро Мушастий — касир. Також до управи вибрано членів: Іван Драбик, Мартин Шеска, Катерина Гуцайлюк, мгр Євгенія Цап, Стефан Саюк, Володимир Заговдський, Катерина Сарджент і Анна Мандзюк; Контрольну комісію знову очолив Степан Івасечко, а членами обрано Івана Ганича і Михайла Хром'яка.

Потім до слова був запрошений головний організатор С. Гавриш, який, в першу чергу, побажав успіхів обраній Управі, привітав всіх присутніх, а між ними союзового піонера та заслуженого громадського діяча почесного голову Михайла Колодруба, який вже перейшов добру „дев'ятдесятку" років і є старший від Батька Союзу. Він також висловив щиру подяку відділовим урядовцям за приєднання нових членів і подякував Олесі Орлян за заложення нового Відділу. Говорячи про успіхи Округи він згадав і про те, що, на жаль, в Окрузі було чотири відділи, які в звітовому часі не придбали членів.

Відтак С. Гавриш обширно поінформував присутніх про загальні союзові справи, заторкнувши працю фінансового, рекордового і організаційного відділів. Згадав про союзову будівлю, видавництво, Союзівку, як також про введення інновацій в цінах союзового забезпечення. Також в доповіді були заторкнені справи святкування 90-річного ювілею УНСоюзу. Закінчуючи доповідь, Степан Гавриш ще раз висловив подяку Управі за виконання квоти в звітовому році на 121 відсоток. В нагороду за це від Екзекутивного Комітету він вручив голові Анні Гарас почесну плякету. Приймаючи плякету А. Гарас сказала, що це заслуга всіх, що працювали, а головно Лесі Орлян, а при тому вручила від Округи головному організаторові 10 аплікацій нових членів.

Після доповіді С. Гавриша відбулася речева й конструктивна дискусія, під час якої заторкнено загальні союзові справи. Відповідав головний організатор, а відтак присутні застановлялися над тим, як відзначити ювілей 90-річчя УНСоюзу. По довшій дискусії схвалено вшанувати ювілей бенкетом, як також вирішено заходом Округи приготовити спеціяльний автобус для відвідин Головної Канцелярії УНС в Джерзі Сіті. Для переведення у життя цієї ухвали вибрано спеціяльний Комітет, у складі: Анна Гарас, Степан Колодруб, Анна Саган, Степан Івасечко і Степан Муха.

Опісля до привіту був запрошений голова Відділу УККА Лігай Веллі Василь Кацапир, який склав гратуляції новообраній Управі, заявляючи, що у всіх повинна бути одна мета й одна ціль — обєднання української громади.

Перед закриттям нарад голова Округи Анна Гарас в імені обраної Управи склала присутнім подяку за довір'я; апелювала до всіх працювати так, щоб ювілейна квота була виконана; подякувала всім за участь у нарадах, запросила почесного голову Михайла Колодруба закінчити наради молитвою.

Потім всі присутні взяли участь в гостині-перекусці, яку приготовили члени Управи.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

І. Хомко переобраний на голову пассейкської Округи

У суботу, 10-го березня 1984 року, відбулися в залі Української Централі у Пассейку, Н. Дж., річні Загальні збори Окружного Комітету відділів УНСоюзу. Зборами проводила президія у складі: інж. Володимир Дячук, голова, і Василь Марушак, секретар.

І. Хомко

Збори вибрали нову управу Окружного комітету у складі: отець Мирон Пахолок — почесний голова; Петро Головачук — почесний член Управи; Іван Хомко — голова; Григорій Клименко — заступник голови; Василь Марушак — рекордовий секретар; Іван Блиха — касир; Василь Гаргай — організаційний референт; Василь Мочула — пресовий референт; Теодор Ковалик, Іван Бурний, Осип Кібала, Анна Макар — вільні члени, та Павло Войнів, Варвара Тижбір і Володимир Оліярник — Контрольна комісія.

Іван Хомко, уступаючий голова, привітав присутнього отця Мирона Пахолока, пароха української православної церкви Св. Вознесіння у Кліфтоні, Н. Дж.; Уляну Дячук — головного касира УНСоюзу, Марію Дупляк — голову Крайової Управи Товариства Оборони Лемківщини, і всіх присутніх представників відділів і членів УНСоюзу. Секретар Округи Василь Марушак відчитав докладний протокол із попередніх зборів, який прийнято без змін.

Звітуючи з минулорічної діяльности, І. Хомко ствердив, що в 1983 році Округа виконала свою організаційну квоту на 85 відсотків, придбавши 34 нових членів. Найбільший в Окрузі Відділ є 42-ий, секретарем якого є Іван Блиха. Цей Відділ мав 20 нових членів. Другий величиною Відділ 182-ий, завдяки секретареві Григорієві Клименко, придбав 7 членів; Відділ 134-ий придбав чотири; Відділ 64-ий — два члени, а Відділ 394-ий — одного члена.

Тому що в 1983 році не відбуто спільного фестину чотирьох Округ Ню Джерзі, Управа Округи не відбувала стільки засідань, як минулими роками. Але секретарі працювали у своїх відділах, доказом чого є вищезгадані організаційні успіхи. Іван Хомко заявив, що організаційна праця є найважливішим завданням кожного союзовця. Згідно з давньою традицією, він приніс на ці наради і передав Уляні Дячук 10 нових членських аплікацій, за що всі присутні нагородили його гучними оплесками. Уляна Дячук, в імені Екзекутиви УНСоюзу, подякувала йому за такий цінний дарунок та побажала, щоб цей новий організаційний успіх заохотив Івана Хомка та всіх присутніх до дальшої організаційної праці. І. Хомко підкреслив, що він сподіється, що в біжучому році Округа Пассейк виконає свою організаційну квоту на 200 відсотків. Продовжуючи своє звітування, уступаючий голова сказав, що репрезентував Окружний Комітет, де було треба.

Заступник голови, Григорій Клименко, поінформував, що заступав голову на Конференції голів Округ в червні 1983 року на Союзівці.

Касир Округи, Іван Блиха, відчитав фінансовий звіт, з якого присутні довідалися, що каса Округи диспонує фондами у сумі 1,077.91 дол. За Контрольну комісію Варвара Тижбір ствердила, що подані касиром цифри є правильні.

У дискусії над звітами брали участь Варвара Тижбір та Іван Блиха. Цей другий апелював до членів, щоб допомагали Управі відділів у праці організування нових членів. Опісля Марійка Дупляк склала привіт від Крайової Управи Товариства Оборони Лемківщини та побажала УН Союзові якнайкращих успіхів у його 90-літній корисній праці. По уділенню абсолюторії уступаючій управі Контрольною комісією, приступлено до вибору нової управи. Запропонований склад нової Управи збори прийняли одноголосно.

Перевибраний голова Округи Іван Хомко подав до відома учасникам зборів, що на 20-го травня ц.р. чотири Округи стейту Ню Джерзі плянують відзначити 90-ліття УНСоюзу великим бенкетом, який відбудеться у приміщеннях відновленого Українського Народного Дому в Джерзі Ситі. Ціна квитків вступу 17.50 дол. від особи. Також робляться старання, щоб влітку знову відбути Фестин Окружних Комітетів.

Опісля Уляна Дячук, головний касир, дала перегляд організаційного і фінансового стану цілої організації. Вона ствердила, що за підрахунком з кінця грудня м.р. УНСоюз мав 80,762 членів, забезпечених на суму майже 163 мільйони долярів. У минулому році зорганізовано 2,145 нових членів на суму 7,068,000 дол. забезпечення. Але нові члени не покрили всіх втрат у членстві.

Майно УНСоюзу 1983 року зросло на суму 1,870,968 та осягнуло 49,750,000 дол. В лютому 1984 року майно вже дійшло до 50,000,000 дол. Відзначуючи 90-ліття нашої установи, можна сміло скаствердити, що основоположники нашої організації, бідні емігранти з Лемківщини і Карпатської України, вийшовши із злиднів своєї батьківщини та опинившися у тяжких життєвих умовинах Америки, навіть не могли мріяти про те, що організація, яку вони заснували і до якої вступили, переборе всі великі трудноші та стане найбільшою українською установою поза межами України. В минулому році значно збільшено дивіденду, в першій мірі, всім довголітнім членам.

На стипендії, публікації та дотації видано біля 120,000 дол. Опісля в дискусії над справами, порушеними у слові Уляни Дячук, брали участь: Іван Блиха та Варвара і Михайло Тижбір.

Збори закінчив молитвою о. Мирон Пахолок. Потім Управа Округи запросила всіх присутніх на смачну перекуску, приготовлену панями-учасницями зборів.

Філядельфійська Округа УНС відбула Загальні збори

Філядельфія (В. Яців). — Тут у власному домі в неділю, 18-го березня, відбулись річні Загальні збори Філядельфійської Округи УНС, які відкрив о год. 2-ій по полудні голова Петро Тарнавський.

П. Тарнавський

Відчитаний порядок нарад прийнято одноголосно. На пропозицію Мар'яна Коженьовського вибрано президію Зборів в такому складі: Степан Гавриш, предсідник, мгр Володимир Яців, секретар. Предсідник привітав заступницю головного предсідника Ґльорію Пашен, радних Івана Одежинського, Василя Пастушка і голів та секретарів відділів Філядельфійської Округи. Опісля представив пастора української баптистської церкви І. Ковальчука, який провів дуже гарну і глибоко змістовну молитву. Також привітав суспільно-громадського активіста Дмитра Ткачука, який в імені Управи Українського Освітньо-Культурного Центру зложив щиросердечну подяку Філядельфійській Окрузі УНС за моральну і матеріяльну підтримку в їхній праці для добра української громади у Філядельфії. На внесок Михайла Луцева затверджено Номінаційну комісію, в склад якої увійшли інж. Іван Скіра, Іван Кнігницький і інж. Богдан Одежинський. Протокол з останніх Загальних зборів на внесок Дмитра Федорійчука передано до перевірки Контрольній комісії.

Звідомлення з діяльности Округи подали голова П. Тарнавський, секретар мгр Василь Колінко і скарбник Іван Данківський. Голова у своєму звіті сказав, що завдяки гармонійній і відданій співпраці голів, секретарів і членів поодиноких відділів Філядельфійська Округа займає 20-ий раз перше місце в приєднуванні нових членів. За 20 років відданої праці Філядельфійська Округа приєднала 9,984 члени. Це число говорить само за себе, і тому нам треба бути вдячним всім тим активістам, які причинились до тих успіхів, що йдуть в користь не тільки УНС, але також української спільноти.

Секретар мгр В. Колінко поінформував членів про свою працю. Уважає, що 1983 рік для Округи був добрим. Скарбник І. Данківський у своєму фінансовому звіті подав точні приходи і розходи Округи за 1983 діловий рік. Як фінансовий пляновик поінформував членів, що Управа старалась зміцнити фінансову базу Округи, і тому були зорганізовані Округою різні імпрези, які увінчались повним моральним і матеріяльним успіхом. Ці всі позитиви на відтинку організаційному і суспільно-громадському треба завдячувати секретарям, головам і членам управ відділів, які своєю відданою працею причинились до осягнення запляннованої цілі.

Проф. Володимир Винницький, як член Контрольної комісії, інформував членів, що протокол із останніх Загальних зборів провірено і ствержено, що протокол віддзеркалює правдивий перебіг останніх Зборів. За Контрольну комісію звітував мгр Іван Скочиляс, який сказав, що Управа, очолювана Петром Тарнавським, вповні вив'язалась зі свого завдання. Округа не тільки під оглядом організаційним виконала плян приєднання нових членів, але також своїми вдалими розваговими імпрезами зміцнила фінансовий стан Округи, що дало можливість Управі виплатити з каси пожертви на різні громадські цілі в сумі понад 3,000 дол.

Рівнож Контрольна комісія у своєму звіті підкреслила великий вклад праці для Округи ветерана українських Визвольних змагань І. Данківського, який не тільки провадить фахово фінансову господарку Округи, але є активний на суспільно - громадському полі в нашій спільноті, за що йому належиться признання і щиросердечна подяка.

До звітів уступаючої Управи були запити і дискусія, на які відповідали голова і скарбник. Голова Номінаційної комісії інж. І. Скіра відчитав листу кандидатів до Управи і Контрольної комісії в такому складі: Осип Бакай, почесний голова, Петро Тарнавський, голова, інж. І. Скіра, Петро Щерба і Федір Петрик, заступники голови, мгр В. Колінко, секретар, І. Данківський, скарбник, інж. М. Нич, референт зв'язків, І. Кнігницький, референт організаційний, А. Кушнір, референт імпрезовий. З уряду до Управи входять: проф. д-р Богдан Гнатюк, головний контролер, І. Одежинський і В. Пастушок, головні радні; члени Управи-о. протопресвітер М. Борисенко, д-р Іван Скальчук, Дарія Цапар, Анна Яремко, Катерина Панчішен, М. Коженьовський, Ю. Богачевський, проф. В. Винницький, мгр Б. Артимишин, М. Голінко, І. Бабяк, М. Майчук, І. Васюрко, Я. Козел, Й. Хома, Д. Федорійчук, М. Луців, М. Ґлова, Я. Лебідь, Ф. Сущик, Т. Дуда, Ю. Будерацький і О. Стороженко. Контрольна комісія: мгр І. Скочиляс, М. Мартиненко, інж. Б. Одежинський і В. Євтушенко. Запропоновану листу кандидатів до Управи і Контрольної комісії прийнято одноголосно.

Опісля предсідник попросив Ґ. Пашен до слова. Ґ. Пашен сказала, що вона є приємно вражена успіхами Округи. Дякує Управі і всім тим членам, які причинились до цих осягів. Уважаємо, що всі разом в єдності можуть багато зробити. Вірить, що Філядельфійська Округа з нагоди 90-ліття нашого славного Батька Союзу відзначить цю річницю величаво, щоб про наш Союз почули інші нам прихильні і неприхильні спільноти.

Головний організатор С. Гавриш поінформував членів про працю УНС в загальному. Точніше сказав про організаційні справи, стипендії, Союзівку, „Свободу" і інші справи, що цікавили присутніх членів. Зложив ґратуляції Окрузі за здобуття першого місця в організуванні членів, зазначуючи що це 20-ий раз Філядельфійська Округа здобула це почесне місце.

Ґльорія Пашен, в асисті С. Гавриша і І. Одежинського, вручила заслужені нагороди Окрузі на руки голови П. Тарнавського, радному В. Пастушкові, який зорганізував понад 100 членів, і секретареві 347-го Відділу Дарії Цапар, яка зорганізувала 39 членів в 1983 році.

В різному дискутовано справи, які відносились до питання злуки УНС і УБС, як також обговорювано справи які відносяться до діяльности УНС. На питання відповідали Ґ. Пашен і С. Гавриш, який сказав, що в справі злуки Союзів буде зустріч з Братським Союзом.

Опісля предсідник С. Гавриш подякував всім присутнім членам за їхню ділову участь з Загальних зборах і попросив переобраного голову П. Тарнавського до слова. Голова подякував за довір'я до нього і сказав, що на 1984 рік заплянновано Округою такі імпрези, як Союзовий День, відзначення 90-ліття УНС бенкетом (в жовтні), спозорування концерту бандуристів в грудні. Найважнішим завданням Округи буде зорганізувати якнайбільше нових членів, щоб також і в 1984 році бути першуном.

М. Ольшанський переобраний на голову Округи УНС в Чикаґо

У п'ятницю, 2-го березня ц.р., відбулися Збори Окружного Комітету УНСоюзу в Чикаґо, Ілл., в домівці Клюбу Сеньйорів, 2355 Захід Чикаґо авеню.

Михайло Ольшанський

Збори відкрив голова Михайло Ольшанський, який ствердив, що на залі знаходиться вистачаюча кількість членів для правосильности зборів. Він привітав головних урядовців УНС: заступницю головного предсідника УНС Ґльорію Пашен, головного контролера інж. Анатолія Дорошенка, почесного члена УНС інж. Степана Куропася й усіх присутніх. Потім голова попросив всіх встати з місць і хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять померлих в 1983 році членів поодиноких відділів.

На внесок Б. Вовчука й О. Шаруна, вибрано президію зборів: інж. С. Куропась, голова, і Зенон Маринець, секретар. Протокол із попередніх зборів прочитав інж. О. Шарун, а збори прийняли його без поправок. На внесок голови М. Ольшанського, збори затвердили Номінаційну комісію у складі: Стефанія Лісович, Іван Гаврилюк й Едвін Блідий. Голова Зборів інж. С. Куропась покликав до звітів уступаючу управу.

Першим звітував голова про його працю в Окрузі. Він зорганізував поїздку 40 осіб автобусом на Меморіяльну маніфестацію у Вашінґтоні у зв'язку з 50-річчям Великого голоду в Україні; був делеґатом на Конвенції УАКРади; брав участь як делеґат на з'їзді голів округ на Союзівці. Крім того, він репрезентував нашу Округу на бенкеті НТШ у Чикаґо та на бенкеті новоствореного Відділу СУА. Був учасником секретарського курсу, який проводили два члени Головного Уряду—головний секретар Володимир Сохан і головний організатор Степан Гавриш. Цей курс відбувся фахово й успішно; учасники його були задоволені, бо кожний із них запізнався зі способом приєднування член.в і з новими родами грамот.

Потім голова згадав про успішно проведений бенкет з нагоди 90-ліття „Свободи". При кінці він згадав, що наша Округа, що має 5,502 члени й 32 відділи, приєднала для УНС в 1983 році 115 членів. Але не всі відділи, сказав він, причинилися до приєднування членів; є кілька відділів, що не приєднали ані одного члена. До найкращих організаторів належать секретарі й організатори, що приєднали по кільканадцять або кілька членів; Василь Семків, 379-ий Відділ, приєднав 25 членів; Ярослав Билен, 17-ий Відділ, 21-го члена; О. Олек Скат, 22-ий Відділ, 20 членів; М. Ольшанський, 51-ий Відділ, 15 членів; М. Карачевський, 221-ий Відділ, 11 членів; О. Городиський, 423-ій Відділ, 7 членів, Ю. Ґуґлик, 259-ий Відділ, 7 членів; П. Питель, 139 Відділ, 6 членів; Р. Припхан, 399-ий Відділ, 6 членів. Ольга Бережан, 114-ий Відділ, 9 членів; Е. Блідий, 220-ий Відділ, 5 членів; Я. Берестянський, 423-ий Відділ, 5 членів, і багато інших секретарів, які приєднали по чотири члени.

Звіт секретарський здав інж. Осип Шарун. Він згадав, що Округа відбула 9 засідань в 1983 році. Потім звітував касир Е. Блідий, який заявив, що в касі Округи заплачення усіх видатків готівка становить 180 дол.

Голова Контрольної комісії Яків Берестянський заявив, що усі приходи й розходи в касовій книзі вписано правильно, і книговодство велося по-фаховому. Тому він запропонував уділити уступаючій Управі абсолюторію, що всі присутні одноголосно схвалили.

На внесок Номінаційної комісії вибрано нову Управу у такому складі: Михайло Ольшанський—голова; Іван Ґавалюк—перший заступник; Левка Панков—другий заступник; Зенон Маринець—секретар україномовний, Гелен Олек-Скат-секретар англомовний; Едвін Блідий—касир, Петро Ґут—господар; Яків Берестянський, Осип Шарун, В. Камінський, Орест Городиський та Антін Коцепура—вільні члени; Контрольна комісія: Ольга Бережан, Богдан Вовчук, Петро Врублівський.

Предсідник зборів інж. С. Куропась покликав до слова заступницю головного предсідника Ґльорію Пашен й головного контролера інж. Анатолія Дорошенка, які говорили про значення й здобутки УНСоюзу та ствердили, що, не дивлячись на зменшення кількости членів, Союз і далі—сильна і здорова установа. УНСоюз причинився до зросту багатьох організацій й доміг стипендіями молоді.

Потім предсідник зборів покликав до слова голову М. Ольшанського, щоб з'ясував стан праці на 1984 рік. М. Ольшанський згадав, що 1984 рік дуже важливий, бо в цьому році ми повинні врочисто відзначити 90-ліття існування УНС, і на цю імпрезу запросити сенаторів і конґресменів. У наслідок дискусії вирішено передати цю справу до полагодження новій Управі. Щоб провести успішно відзначення 90-річчя УНСоюзу вибрано трьох представників: Ґ. Пашен, О. Бережан й Р. Припхана, щоб вони переговорували в цій справі з відділами, які не є об'єднані Окружним Комітетом.

На закінчення голова М. Ольшанський згадав, що 10-го червня цього року відбудеться з'їзд сеньйорів на Союзівці. Він закликав сеньйорів зголошуватися на поїздки на цей з'їзд, бо він організує автобус. Кошти—200 дол. від особи.

Предсідник закрив збори.

Поступовий Клюб, 70-ий Відділ УНСоюзу, відбув свої Річні збори

Джерзі Ситі, Н.Дж. — Поступовий Клюб, місцевий 70-ий Відділ Українського Народного Союзу відбув свої Річні збори в неділю, 12-го листопада ц.р. в приміщенні УНДому в Джерзі Ситі. Зібрані члени висловили признання урядовцям Відділу за виконану працю і перевибрали цей уряд на черговий рік у такому самому складі: Степан Білик — предсідник, Микола Шеремета — секретар, Петруся Коваль касир. Михайло Пилипчак —голова Контрольної комісії та Дмитро Тхір — член Контрольної комісії. Збори, згідно з щорічною традицією, признали дотації на такі цілі: 100 дол. на церкву в Люрді, 100 дол. на Наукове Товариство Шевченка, 100 дол. на місцеву „Рідну Школу" та 100 дол. на Світовий Конгрес Вільних Українців.

Відкрив ці річні наради предсідник Відділу Степан Білик. Він привітав учасників нарад, зокрема головного секретаря УНС Володимира Сохана, та зарядив однохвилинну мовчанку на знак пошани трьох померлих у звітовому році членів Відділу. Після цього вибрано президію зборів у складі: Марійка Рут — предсідник, і Ірена Лащук — секретар. Протокол попередніх річних зборів відчитала Марійка Рут, і цей протокол затверджено одноголосно. Покликаний до звіту предсідник Відділу Стефан Білик поінформував коротко про пророблену працю, участь у нарадах Окружного Комітету Відділів УНС та в секретарсько-організаторських курсах у Головній Канцелярії УНСоюзу.

Докладний звіт з праці здав секретар Відділу Ми-

Закінчення на ст. 6.

М. Захарко знову очолив Округу в Перт Амбою

Мейнвілл, Н.Дж. (с.г.) — Тут в залі української католицької церкви св. Михаїла у неділю, 4-го березня ц.р., відбулися Річні збори Перт Амбойської Округи відділів УНСоюзу. Збори відкрив голова Округи Михайло Захарко, який привітавши всіх присутніх союзовців, відчитав денний порядок, що його було прийнято.

М. Захарко

Відтак приступлено до вибору президії для переведення нарад. На бажання присутніх предсідником зборів обрано молодого громадського діяча Степана Захарка, а протокол погодився писати голова М. Захарко. Тому що секретарка Округи Дарія Оріховська була перешкоджена, то її протокол з минулих нарад відчитав Михайло Захарко. Протокол був написаний старанно і тому присутні прийняли його без поправок. Відтак слідувало звітування членів Управи. Голова Округи М. Захарко звітував за цілість праці Округи. В першу чергу він висловив подяку віділовим урядовцям за гарну співпрацю в звітовому часі. Відтак згадав про це, що він очолює Комітет чотирьох Округ Ню Джерзі стейту, які разом відбували Союзові Дні в минулих роках. На жаль, заплянований минулого року Союзовий День не з вини Округ не відбувся, але спільно заплянновано ювілейний бенкет для відзначення 90-річчя УНСоюзу. Бенкет відбудеться у неділю, 20-го травня ц.р. в Українському Народному Домі в Джерзі Ситі. Він також інформував про це, що Округа відбула осінні організаційні збори в Перт Амбою, де також був висвітлений історичний фільм УНС „За стерном долі". Михайло Захарко також згадав і про це, що 19-го лютого ц.р. був учасником святочного відзначення ювілею 90-річчя Батька Союзу, яке відбулося в колисці його народження, а саме Шамокині. Цю урочистість приготував Екзекутивний Комітет УНСоюзу у співпраці із Округою Твердого Вугілля. Касир Округи Іван Бабин заявив, що влаштовувані союзові дні були корисні для Округи, доказом цього є сальдо каси, що на день нарад виносить понад 2,600 долярів.

За Контрольну комісію звітував М. Бойко, який заявив, що книговодство є ведене взірцево і тому поставив внесок на уділення абсолюторії членам уступаючої Управи. Тому що не було дискусії над звітами, то приступлено до вибору Управи і Контрольної комісії на 1984 рік, яку обрано в складі: Михайло Захарко — голова, Василь Бойко — заступник голови, Дарія Оріховська — секретар і Іван Бабин — касир. Контрольну комісію очолив Юрій Лонишин, а членами обрано Василя Матковського і Казимира Мазепу. Членами Управи обрано також Василя Оріховського і Елізабет Погоду.

Після вибору Управи предсідник зборів попросив до слова головного організатора Степана Гавриша, який в першу чергу привітав новообрану Управу побажав гарних успіхів праці у всіх ділянках під час ювілейного року. Відтак він склав подяку за гарну працю Округи в звітовому році, а доказом того служить це, що квота була виконана на 73 відсотки. При тому він згадав поіменно всіх тих секретарів, які причинилися до того успіху. Він також згадав відданих й заслужених секретарів, які відійшли у вічність, а саме Михайло Фединишин і Йосиф Ярема. Відтак С. Гавриш коротко говорив про працю цілости Союзу. Після доповіді головного організатора відбулася дискусія, під час якої заторкнено загальні союзові і громадські справи.

Переобраний голова Округи Михайло Захарко подякував присутнім за довір'я, апелював до всіх в ювілейному році УНСоюзу виконати відділові квоти. Він також закликав усіх закупити квитки вступу на бенкет, про який він згадував на вступі, а саме відзначення 90-річчя Союзу чотирма Округами стейту Ню Джерзі. Подякою всім за участь закінчено наради, а відтак відбулася спільна перекуска, що її приготовив голова Округи.

Ювілейні збори 48-го Відділу УНС ім. Т. Шевченка в Реддінґу

Реддінг, Па. (с.г.) — Тут в неділю, 25-го січня ц.р., в залі Українського Горожанського Клюбу відбулися ювілейні 20-ті Річні збори 48-го Відділу ім. Т. Шевченка, в яких взяло участь понад 20 осіб.

Степан Івасєчко.

Тому що голова Відділу Микола Дубик щойно повернувся зі шпиталю і не міг бути присутнім під час Зборів, наради відкрив секретар Степан Івасєчко. Він привітав пароха УКЦеркви о. крилошанина Василя Стебельського, головного організатора УНС Степана Гавриша, голову Лігайвелійської Округи, головну радну Анну Гарас і всіх присутніх союзовців. Відтак на бажання членів Відділу президію очолив голова Саварин Кілик, а Степан Івасєчко виконував обов'язки протоколянта.

Обраний предсідник зборів Саварин Кілик подякував за довір'я і попрохав о. крилошанина Василя Стебельського провести молитви, при тому вшановано хвилиною мовчанки померлих членів Відділу.

Протокол з попередніх Річних зборів читав Єтепан Івасєчко, а що не було жадних застережень до протоколу, то згідно з денним порядком, приступлено до звітів. Як вже згадано, голова був перешкоджений, і тому за многогранну працю цілости Відділу звітував секретар С. Івасєчко. Він заявив, що Відділ був заложений 20 років тому, і від того часу він виконує обов'язки секретаря. В звітовому році він зібрав для Союзу 5,169 дол., які вислано до Фінансового Відділу УНСоюзу. Також він поінформував про те, що сальдо каси виносить 760 долярів, що є дорібком 20-річної праці Відділу. Звітуючи про стан членства, він сказав, що в звітовому році придбано лише три члени, але в загальному Відділ нараховує 106 членів. Касир Відділу Степан Волянський поінформував у своєму звіті, що співпрацював з головою і секретарем, полагоджуючи спільно відділові справи.

За Контрольну комісію звітував Теодор Федів, який ствердив, що книговодство ведено взірцево. На підставі цього, він поставив внесок на уділення вотуму довір'я членам уступаючої Управи з признанням.

Після звітів були питання до секретаря Відділу, а відтак на внесок Розалії Миць обрано Управу Відділу на біжучий рік в такому складі: о. крилошанин Василь Стебельський — духовний опікун; Михайло Когут — почесний голова Відділу; Микола Дубик — голова; Мирон Лукасевич — заступник голови; Степан Івасєч-

Закінчення на ст. 6.

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно-американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознімки нам надіслано.

Олексій Володимир і Андрій Трувор Ценко, діти д-ра Олексія і д-р Марти Ценків з дідуньом д-ром Миколою Ценком, який забезпечив своїх внуків едукаційними грамотами УНСоюзу. Олексій і Андрій стали членами 375-го Відділу УНС в Філядельфії, Па.

Ірена і Катерина Крамарчук, доні проф. Богдана і д-р Марії Гординської-Крамарчук, нові члени 385-го Відділу УНСоюзу в Міннеаполіс, Мінн. Вписали їх у члени батьки, які виховують своїх донечок в українському дусі та дбають, щоб вони належали до українських організацій.

Степан Христофер Агащук, син Григорія і Гльорії Агащуків, новий член 488-го Відділу УНС в Фінікс, Аріз. Забезпечили свого внука союзовою грамотою дідо Михайло і бабуся Галина Агащуки.

Михайло Мацьопа, син Анастазії і Михайла Мацьопів, новий член 194-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку. Вписали його до УНС дбайливі батьки.

Мельодія Віра Сербин, доня Віри та Богдана Сербинів, нова членка 473-го Відділу УНСоюзу в Монтреалі, Канада. Одну грамоту членства і забезпечення в УНСоюзі — стипендійну грамоту набули для Мельодії її батьки Віра та Богдан, а другу дідусь і бабуня Іван та Ольга Сербини, відомі в Монтреалі з жертвенности і відданости справам української громади.

Маленький Михась П. Фланнері, синок Мартина і Марти Фланнері із Лебанон, Вірджінія, з повним задоволенням спостерігає тепер на світ, бо саме завдяки своїй бабусі, Емілії Процінській, він набув членство в 15-ім Відділі УНСоюзу, у Вашінгтоні. Д.К.

Маркіян Ю. Добчанський, син Юрія та Оленки Добчанських, наймолодший член 54-го Відділу УНС в Ню Гейвен, Конн. Вписав свого внука в члени УНС дідусь Василь Добчанський, довголітній секретар 54-го Відділу.

Льорен Христина Куплітон, доня Давида та Уляни Куплітон, нова членка 245-го Відділу УНСоюзу в Трентоні, Н.Дж. Свою внучку вписали в члени УНСоюзу бабуся Анастазія та дідусь Панас Діденко.

Степан М. Пужик, син Анни і Степана Пужиків, новий член 194-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку. Забезпечили свого внука бабуся і дідусь Анастазія і Михайло Мацьопи.

Тарас Б. Пужик, син Анни і Степана Пужиків, наймолодший член 194-го Відділу УНСоюзу в Ню Йорку. Забезпечення в УНС закупили для свого внука бабця і дідусь, Анастазія і Михайло Мацьопи.

Адрієнна Міхалко, нова членка 153-го Відділу в Філядельфії, Па. Її батьки Гелена і Микола, як теж ціла родина бабці і дідуся Дмитра Задворняка є довголітніми членами УНСоюзу.

Келлі Анна Мельник, донька Михайла і Шеллі Мельник, нова членка 235-го Відділу УНС в Росфорд, Огайо. Вписав її в члени УНСоюзу дідо Василь Мельник.

Віто Де Перте, новий член 114-го Відділу УНС в Чікаго, Илл. Вписав свого внука в члени УНСоюзу дідо Олександер Калужний, довголітній член 114-го Відділу УНС.

Христина Де Перте, нова членка 114-го Відділу УНС в Чикаго, Илл., яку вписав у члени УНСоюзу дідо Олександер Калужний, довголітній член 114-го Відділу УНСоюзу.

Данило С. Роговський, новий член 27-го Відділу УНС в Нюарку, Н. Дж. Вписав свого внука в члени УНСоюзу дідо Мирослав Роговський.

Ліса М. Жига, доня Ігоря і Тері Жига, нова членка 346-го Відділу в Клівленді, Огайо. Записала свою внучку до УНСоюзу бабуня Марія Жига.

Ангела Ґріффіт, нова членка 173-го Відділу УНС в Вілмінґтоні, Дел., яку забезпечили в УНСоюзі дідуньо і бабуня Володимир і Віра Мампів.

Захарій Т. Гузар, новий член 47-го Відділу УНС в Бетлегемі, Па. Бабця і дідусь Гузари забезпечили свого внука Захарія в УНСоюзі.

Лорен Катруся ЛеСанто, нова членка 47-го Відділу УНСоюзу в Бетлегемі, Па., яку вписали в члени УНСоюзу бабця і дідусь Ониські.

Петро Дмитро Ганущак, син Михайла і Мони Ганущаків, новий член 127-го Відділу УНС в Баффало, Н.Й. Забезпечив свого внука в УНСоюзі дідусь Дмитро Ганущак.

Катруся Елисавета Хромяк, доня Михайла і Донни Хромяків, нова членка 46-го Відділу УНСоюзу в Ленсдейл, Па.

Ліса М. Певніс наймолодша членка 356-го Відділу УНС в Омага, Небр., яку вписали в члени УНС дідо Олекса і баба Ярослава Продивус.

Адріян, Дам'ян та Рената Заяць, діти Мирослава і Маріянни Заяць, нові члени 76-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, Н.Дж. Вписали їх у члени УНС дідуньо і бабуня, Павло та Анна Кальба.

Юліянна Мішел Кройзель з братіком Зіґфрідом Давидом, діти Зіґфріда і Галини Кройзель, нові члени 156-го Відділу УНСоюзу в Честері, Па.

Таїса Марія і Лариса Александра Кордуби, доні Оксани і Петра Кордубів, нові членки 322-го Відділу УНСоюзу в Мейпелвуд, Н.Дж. Вписав своїх внучок у члени УНС дідо Дамян Кордуба. Мама молоденьких членок, пані Оксана Борбич Кордуба відома гостям Союзівки із своїх вокальних виступів.

ДОРОГІ БАТЬКИ! ЯКЩО БАЖАЄТЕ ЗВ'ЯЗАТИ СВОЇХ ДІТЕЙ З УКРАЇНСЬКОЮ ОРГАНІЗОВАНОЮ ГРОМАДОЮ, ТО ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ ДУЖЕ ДЕШЕВОЮ ГРАМОТОЮ В КЛЯСІ „ТР—65", ЗА ЯКУ ЗАПЛАТИТЕ ЛИШЕ ОДНУ ВКЛАДКУ — 75 ДОЛ. І ВАШІ ДІТИ БУДУТЬ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ НА 1,000 ДОЛ. ДО 23-го РОКУ ЖИТТЯ. ПІСЛЯ 23-го РОКУ ЖИТТЯ ЦЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АВТОМАТИЧНО ЗРОСТАЄ ДО 5,000 ДОЛ.

Ювілейні...

Закінчення зі ст. 4.

ко — секретар; Софія Дубик — заступник секретаря; Степан Волянський — касир. Контрольну комісію знову очолив Теодор Федів, членами обрано Розалію Мишь і Саварина Кілика. Відтак до слова був запрошений головний організатор Степан Гавриш, який висловив подяку, признання і ґратуляції Степанові Івасечкові за те, що 20 років виконує обов'язки на пості секретаря Відділу. Відтак він коротко згадав про заложення Відділу, яке відбулося із його ініціятиви влітку 1964 року. Говорячи про 20-літню працю Відділу, С. Гавриш вказав на всі позитиви, а таких було багато. Управа Відділу вже в першу річницю 1965 року влаштувала багатолюдний бенкет в одній із кращих заль Реддінгу. Відтак з власної ініціятиви майже кожного року влаштовувалиСоюзові дні. Тому і не дивно, що Відділ кожного року приділював пожертви на різні суспільно-громадські цілі, а сальдо далі виносить понад 700 долярів. Говорячи про стан членства, то секретар працював дуже добре, доказом чого є те, що Відділ не втрачає членів, а навпаки кожного року збагачується на кілька членів. Висловлюючи подяку секретареві за віддану працю, Степан Гавриш заявив, що спеціяльну нагороду Степан Івасечко одержить під час ювілейного свята Лігайвелійської Округи. Він також згадав і про заслуги інших членів Управи і Контрольної комісії, а саме: Михайла Когута, Миколи Дубика, Степана Волянського, Саварина Кілика, Теодора Федіва й інших.

Відтак всіх присутніх вітала головна радна і голова Лігайвелійської Округи Анна Гарас. Вона висловила подяку С. Івасечкові за гарну співпрацю з Управою Округи, як також згадала й інших членів Управи. Відтак вона закликала всіх присутніх допомогти секретареві в приєднуванні нових членів, згадавши при цьому низькі ціни на союзове забезпечення. А. Гарас також апелювала до присутніх допомогти спільно святочним бенкетом відзначити ювілей 90-річчя УНСоюзу.

Перед нарадами в залі української католицької церкви був висвітлений фільм УНСоюзу продукції Славка Новицького „За стерном долі", який оглянуло понад сотню парафіян. Тому по доповідях під час нарад парох церкви о. крилошанин Василь Стебельський висловав подяку в імені парафіян і просив переказати членам Екзекутивного Комітету, що цей історичний фільм є гордістю всіх українців, і його повинні оглянути всі українські школи і ціла українська громада. Він докоряв деяким присутнім, які чомусь вважали, що їм непотрібно знайомитися зі змістом того фільму.

Крім о. Василя Стебельського, взяли участь у дискусії, ще Саварин Кілик, Михайло Лучків, Степан Волянський, Теодор Федів і Розалія Мишь.

Двадцяті ювілейні Річні збори закінчено молитвою, яку провів о. крилошанин В. Стебельський, а відтак секретар С. Івасечко запросив всіх до перекуски.

Поступовий...

Закінчення зі ст. 4.

кола Шеремета, підкреслюючи організаційну працю у звітовому році, в якому він приєднав 16 нових членів, в тому чотири за допомогою голови Контрольної комісії Михайла Пилипчака. Начисто збільшився Відділ у 1983 році на 11 членів, бо втратив тільки п'ять членів, в тому три померли, а два виплатили вивінувальні грамоти. Відділ відбув чотири квартальні збори, а представники його брали участь у праці Округи. До Головної Канцелярії переслав Відділ у звітовому році 15,745.68 дол., а братські фонди Відділу з кінцем року виносили 9,137.95 дол. Після звіту Марійки Рут — касира Відділу голова Контрольної комісії Михайло Пилипчак здав звіт з перевірки діловодства Відділу та запропонував уділити урядові абсолюторію із признанням за виконану працю.

Головний секретар Володимир Сохан привітав членів Відділу від Головного Екзекутивного Комітету та висловив признання секретареві Відділу Миколі Шереметі так за приєднання нових членів, як і за точне звітування до Головної Канцелярії. Він підкреслив позитивне явище, що активними у цьому Відділі та присутніми на зборах є молоді союзовці. Головний секретар також подав інформації про широку діяльність УНСоюзу та його пляни праці на найближчі роки.

Після одноголосного вибору уряду Відділу на 1984 рік секретар Микола Шеремета склав подяку за довір'я і закликав членів Відділу до збільшеної співпраці, вказуючи на те, що Відділ повинен приєднати у 1984 році 12 нових членів із загальною сумою забезпечення 80,000 дол. На пропозицію секретаря Миколи Шеремети учасники зборів однозгідно вирішили включити до братської каси всіх членів Відділу та признати їм управнення до виплат допомог із братської каси по 45 дол. річно, коли члени хворіють та перебувають у лікарні.

Предсідник зборів Марійка Рут на тому ствердила, що вичерпано ввесь порядок нарад і закрила збори, після чого ще довго велись дружні розмови під час перекуски, що її приготовила Параскевія Шеремета при допомозі Стефанії Білик.

50,000 ДОЛ. ЗА 10 ДОЛ.

У ВІЦІ ВІД 25 РОКІВ ЗА 10 ДОЛ. (МАЙЖЕ 3 ЦЕНТИ ДЕННО) МІСЯЧНОЇ ВКЛАДКИ МОЖНА ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ НА 50,000 ДОЛ., ПРИДБАВШИ 5-РІЧНУ ТЕРМІНОВУ ГРАМОТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ПО ІНФОРМАЦІЇ СЛІД ЗВЕРТАТИСЯ ДО МІСЦЕВИХ СЕКРЕТАРІВ, АБО ПИСАТИ ДО ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНСОЮЗУ В ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

ТЕРМІНОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

На сторінках союзової преси, а головно „Союзової Трибуни", було повідомлення про це, що з днем 1-го жовтня 1983 року УНСоюз для поліпшення своєї 90-річної служби українській громаді в ділянці життьового забезпечення, знизив ціну членських вкладок у клясі термінового забезпечення. Цю знижку впроваджено тому, щоби дати нагоду всім членам, як і не-членам набути забезпечення на високі суми за низьку ціну у своїй українській братській установі і тим самим забезпечити кращу долю своїм рідним. Термінове забезпечення в УНСоюзу може купити кожний, а це тому, що воно є дуже дешеве. Також слід згадати, що термінове забезпечення є потрібне всім головно молодим подружжям, що мають позички на доми (моргедж), посілості, автомобіль, крамниці чи інші підприємства. Головно молоді батьки, які дорожать своєю родиною-діточками повинні за низьку ціну купити високу суму термінового забезпечення, яке є дуже дешеве і про це говорить залучена „таблиця вкладок". Наприклад молода людина у віці 25 років життя може набути в УНСоюзі 20,000 долярів забезпечення з річною вкладкою 46 дол. або місячною 4 доляри. Та сама особа може купити 50,000 долярів забезпечення без лікарського бадання з річною вкладкою 115 долярів.

Доражуємо всім читачам „Свободи" простудіювати поміщену „таблицю" вкладок, де є подані ціни на 20,000 долярів забезпечення з річною і місячною вкладкою у віці від 16-го до 55-го року життя, тобто віку, у якому кожний може купити термінове забезпечення УНСоюзу. Інформації про забезпечення уділюють союзові секретарі в Америці й Канаді, а також можна звертатися прямо до Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н. Дж.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
TERM PLAN INSURANCE
AMOUNT $20.000

PLAN T—5			PLAN T—10		
Issue Age	Annual	Monthly	Issue Age	Annual	Monthly
16	$ 40.20	$ 3.60	16	$ 42.00	$ 3.80
17	41.20	3.60	17	42.60	3.80
18	42.00	3.80	18	43.40	3.80
19	42.80	3.80	19	44.00	3.80
20	43.40	3.80	20	44.60	4.00
21	43.80	3.80	21	45.20	4.00
22	44.40	4.00	22	46.00	4.00
23	44.80	4.00	23	46.60	4.20
24	45.40	4.00	24	47.60	4.20
25	46.00	4.00	25	48.60	4.20
26	47.00	4.20	26	49.60	4.40
27	47.80	4.20	27	51.00	4.40
28	49.00	4.40	28	52.60	4.60
29	50.20	4.40	29	54.60	4.60
30	51.40	4.60	30	56.30	5.00
31	53.00	4.60	31	59.60	5.20
32	54.80	4.80	32	63.00	5.60
33	57.20	5.00	33	68.60	5.80
34	60.00	5.20	34	71.20	6.20
35	63.60	5.60	35	76.40	6.80
36	68.00	6.00	36	82.00	7.20
37	73.00	6.40	37	88.40	7.80
38	78.60	7.00	38	95.40	8.40
39	84.80	7.40	39	103.20	9.00
40	91.40	8.00	40	111.80	9.80
41	98.80	8.60	41	121.20	10.60
42	106.80	9.40	42	131.60	11.60
43	115.60	10.20	43	143.00	12.60
44	124.40	11.00	44	155.60	13.60
45	136.20	12.00	45	169.20	14.80
46	148.40	13.00	46	184.40	16.20
47	161.60	14.20	47	200.80	17.60
48	176.20	15.40	48	218.80	19.20
49	192.00	16.80	49	238.40	20.80
50	209.40	18.40	50	260.00	22.80
51	228.00	20.00	51	283.40	24.80
52	248.60	21.80	52	309.00	27.00
53	271.00	23.80	53	336.80	29.40
54	295.60	25.80	54	367.40	32.20
55	322.60	28.20	55	400.60	35.00

Фундація УВУ проголошує стипендії

Стипендійний Фонд Миколи і Марії Бойчуків: чотири стипендії для студентів чи дослідників на студії різних галузей української науки.

Стипендійний Фонд мгр Марії і св.п. д-ра Степана Гиків: одна стипендія на студії українського права, чи суспільно-економічних наук.

Стипендійний Фонд Федора і св. п. Анни Олійників: одна стипендія для студента-дослідника історії України, зокрема учителя у школах українознавства.

Стипендійний Фонд Катерини Коленяк: одна стипендія на педагогічні курси або курси українознавства.

Стипендійний Фонд Юліяна і Стефанії Монастирських: одна стипендія на студії українознавства.

Стипендійний Фонд Якова Шегрина: одна стипендія на педагогічні курси або курси українознавства для виховника в українських молодечих організаціях.

Стипендійний Фонд ім. св.п. Марії Малащук: одна стипендія на педагогічні курси для для вчителя або виховника в „Рідній Школі" школі укранознавства або в молодечих організаціях.

Стипендійний Фонд Василя Кухти: одна стипендія для студента історії України.

Стипендійний Фонд Миколи Поповича: одна стипендія для студента дослідника історії України або українських поселень в Канаді.

Стипендійний Фонд ім. св. п. д-ра Михайла Сосновського: одна стипендія для студента, чи дослідника проблем сучасної України або української діяспори.

Стипендійний фонд інж. Софії Гаєвської (зворотний): одна стипендія для студента, чи дослідника сучасного стану України.

Стипендійний Фонд ім. св.п. Володимири Ценко: одна стипендії для студента або дослідника проблем української родини в діяспорі.

Стипендійний Фонд ім. св.п. інж. Володимира і Романа Юрія Бакальців: одна стипендія на педагогічні курси або курси українознавства для виховника в українських молодечих організаціях.

Стипендійний Фонд ім. св.п. д-ра Петра Богданського: одна стипендія на студії суспільно-економічних наук.

Стипендійний Фонд Павла Німця: одна стипендія на курси українознавства.

Стипендійний Фонд ім. св.п. проф. Константина Савчука: одна стипендія для студента чи дослідника історії України, зокрема XX століття.

Стипендійний Фонд ім. св.п. д-ра Василя Вергуна: одна стипендія для студента чи дослідника української преси або української літератури XIX століття.

Стипендійний Фонд Марії та Миколи Новаків: одна стипендія на студії української проблематики в діяспорі, а передусім еміґрації в Америці.

Стипендійний Фонд ім. св.п. проф. Олександра Кульчицького: одна стипендія на студії для студента чи дослідника історії української філософії.

Стипендійний Фонд ім. св.п. проф. Василя Стецюка: одна стипендія на студії української філології.

Стипендійний Фонд ім. св.п. Івана Колодія: одна стипендія для студента історії української літератури.

Стипендійний Фонд Українського Народного Союзу (УНС): одна стипендія для студента чи дослідника українського поселення в Америці.

Стипендійний Фонд Щадничо-позичкової спілки „Певність" у Чикаґо, Ілл.: одна стипендія на студії суспільно-економічних наук, зокрема економічної проблематики української діяспори.

Стипендійний Фонд Української Федеральної Кооперативи „Самопоміч" в Пассейку, Н.Дж.: одна стипендія на педагогічні курси або курси українознавства для учителя або виховника.

Стипендійний Фонд Олександра Яроша: одна стипендія на курси українознавства.

Стипендійний Фонд Катерини і Миколи Святих: одна стипендія на курси українознавства.

Стипендійний Фонд ім. св.п. Стефана Фефендика: одна стипендія на студії українського мистецтва.

Стипендійний Фонд ім. св.п. д-ра Володимира Савчака: одна стипендія на студії українського права.

Стипендії будуть признані на основі фінансової потреби, академічних осягів чи обидвох, і активности в національно - громадській праці. Стипендії призначені на оплату літніх семестрів на УВУ; на оплату спеціяльних програм, інтернату.

Літні семестри і три-або чотиритижневі програми будуть відбуватися цього року між 1-им липнем і 31-им серпнем.

Подання на стипендії разом із знімкою, життєписом, посвідками академічних успіхів і громадської праці, просимо висилати до 15-го травня 1984 року на адресу Стипендійної Комісії при Фундації УВУ: Ukrainian Free University Foundation, Scholarship Committee, New York, N.Y. 10003.

За Стипендійну Комісію Фундації УВУ
проф. Василь Лучків
голова
д-р Дмитро Бондарчук,
секретар
д-р Ярослав Моцюк
скарбник

Баль фестивальних комітетів Ню Джерзі

Дефіляда народних строїв, в якій взяли участь українки (зліва): Марта Кокольська, Дарія Кравець, Таня Мигаль-Нагорняк, Ірина Лішман, Іванна Кононів.

Світлила Дора Рак

(Д. Рак) - Рік річно група представників із етнічних комітетів, що влаштовують фестивалі в Ґарден Артс Сентер в Ню Джерзі, підготовляє ще й окрему помітну імпрезу — етнічний баль. Цьогорічний баль, дев'ятий з черги, відбувся 3-го березня ц.р. в Пайнс Менор в Едісоні з участю коло 400 осіб різних національностей.

Вечір почався традиційним американським церемоніялом, привітом присутніх на залі урядових представників і їх словом, та представленням членів губернаторської етнічної ради і етнічного центру. В заступстві губернатора Томаса Кейна, який був перешкоджений, його привіт і проклямацію прочитала секретар стейту Джейн Бурджіо. Вона особливо заінтересована етнічністю стейту, бо при її департаменті міститься тепер бюро етнічної ради.

Вечерю попередила дефіляда народних строїв, у котрій взяли участь українки, презентуючи три народні строї: полтавський — Марта Кокольська; борщівський — Дарія Кравець; гуцульський — Таня Мигаль-Нагорняк; цим разом ще й два історичні строї: вбрання дворянки з Києва (близько XII ст.) — Ірина Лішман та святочний стрій дружини козацького старшини (XYII) — Іванна Кононів. Цією частиною програми проводила шотляндка Ганнаг Филипс, пояснюючи головні частини строїв, котрі елеґантно запрезентували українські модельки, при чому в описі натиск був поставлений на точне назовництво відповідних земель України для інформації чужинців про невідому їм країну.

Після вечері були виступи двох танцювальних ансамблів, тим разом африканської-американської школи танку з Елизабет і індійської азійської балетної групи та сольові співи. Гості із національних груп (багато з них у своїх народних строях) забавлялися пізно по північ при звуках доброї оркестри.

Всією програмою провадив Карл Б.С. Педерсон, данець, голова балевого комітету, член Етнічної Ради, а координатором програми в комітеті була Анна Банасевич-Міле, заступаючи український фестивальний комітет.

В українській групі за двома столами були: Марія Войціцька, Григорій Гивель, Марія Голіната, Марта Кокольська, Іванна Кононів, Дарія Кравець, Ірина Лішман, Анна Банасевич-Міле, Таня Мигаль-Нагорняк, Наталка Павлів, Іван Павлів, Дора Рак, Квітка Семанишин, Галина Стецура, Євгенія Харченко, Марія Юрченюк, Володимир Юрченюк, Остап Якубович.

На залі були голови вісьмох фестивальних комітетів, що в 1984 році матимуть свої фестивалі в Ґарден Артс Сентер. Український комітет репрезентувала голова Квітка Семанишин у товаристві більшости ділових членів цього комітету.

Цьогорічний фестиваль у стейті Ню Джерзі, що відбудеться у суботу, 16-го червня, матиме особливо атрактивну програму, щоб відзначити десять літ великого вкладу праці багатьох осіб для поширення української культури серед американських співмешканців, та для пригадки людям українського роду, хоч і в дальших поколіннях, про непроминаючу красу української культурної спадщини.

Зимовий Баль ТУІА і ювілей презентації дебютанток у Дітройті

Зимовий баль Товариства Українських Інженерів—Дітройт—це вийняткова подія в суспільно-товариському житті української громади. Кожного року українці метрополії Дітройт, сусідньої Канади і межуючих стейтів чекають на цю подію, надіючись доброї забави в гарній карнавальній атмосфері та в милому товаристві. Ця імпреза протягом приблизно 30 років втішається популярністю, тому що головною атракцією балю є традиційна презентація дебютанток. Такий баль уважається найбільш репрезентативним на терені великого Дітройту.

Цьогорічний баль ТУІА, який відбувся 18-го лютого в приміщенні Українського Культурного Осердку в місті Воррен, мав спеціяльне значення, бо в цьому році минуло 25 років від часу, коли в 1960 році відбулася перша презентація дебютанток. І хоч обставини змінювалися на протязі 1960-84 років і стиль традиційного балю майже зник в американській публіці, проте в українському середовищі він зберігся, завдяки зацікавленню новою ґенерацією —дебютантками та їх першим виступом перед суспільством.

Баль відкрив голова дітройтського Відділу інж. Любомир Гевко. Він, вітаючи гостей на залі, насвітлив досягнення Товарства в професійному житті і в суспільній діяльності та згадав моменти із попередніх презентацій і їх значення. Відтак, до переведення балевої програми він попросив на аранжера забави мґра Ігоря Козака, який після короткого звернення до гостей, представив молодих панночок, виголошуючи назви їхніх шкіл, батьків і товаришів забава. Дебютантки були обдаровані китицями червоних рож із срібними стяжками, які символізували срібний ювілей дебюту. Звертаючись до дебютанток, мгр Козак закликав їх до збереження українського походження та любови до батьків і побажав їм успіху у стремлінні до бажаної мети. Зворушливим моментом був перший танок дебютанток з їхніми батьками, а відтак із товаришами забави.

Дебютантки, ескорти й Управа відділу ТУІА на зимовому балю (зліва): інж. Любомир Гевко, голова Відділу; Наталка Гевко, опікунка; Роман Серафин, Адя Ляш, Дам'ян Козак, Таня Шумейко, Андрій Казевич, Уляна Ременюк, Стефан Скорупа, Лариса Козак, Ярко Кульчицький, Ксеня Козак, Христина Андрушків, Марко Лаврин, Зіна Козак, Маркіян Федорович, Богданна Кальба, Орест Совірка, Леся Бачинська, Ігор Ґнип, опікунка дебютанток Ірена Сеник та мгр Ігор Козак, аранжер.

В балі, що продовжувався після вечері, взяло участь понад 300 осіб, в тому числі багато молоді та дебютанток минулих років, які одержали особливе запрошення на святкування ювілейної презентації. Щоб відзначити їхню присутність, аранжер балю попросив їх і їхніх партнерів до танку, який був їм присвячений. При тій нагоді члени Товариства нагородили їх червоними рожами.

Зимовий баль і ювілейна презентація були успішньою імпрезою. До успіху причинилося елеґантне приміщення Українського Культурного Осередку, гостинна обслуга і смачна вечеря, як також приємна атмосфера, яку створили балеві гості. Добру зорганізованість імпрези можна завдячити Балевому комітетові. За вміле випрацьовання усіх подробиць, пов'язаних із дебютом, належиться признання Ірені Сеник, як також Наталці Гевко, за її влучні поради щодо програми. Дохід із балю призначений на цілі українського шкільництва та стипендії студентам інженерських факультетів.

ІВК

Трентон у поклоні Патріярхові

Заходами Відділу Патріярхального Товарства у Трентоні, Н. Дж., святочно відзначено 92-річчя народження Патріярха Йосифа.

У неділю, 19-го лютого ц.р., парох місцевої української католицької церкви отець митрат д-р Василь Макух відправив торжественну Службу Божу з участю церковного хору в наміренні достойного Ювілята і виголосив відповідну, глибоку змістом доповідь.

18-го березня ц.р. у просторій церковній залі влаштовано Академію в пошану Патріярха. Започаткували її зібрані відспіванням релігійного гимну „Боже, вислухай благання" і „Молитвою за Патріярха", при вокальному супроводі Івана Головки.

Після короткого вступного слова голови місцевого відділу Патріярхального Товариства мґра Миколи Гірняка, прелеґент з Філядельфії о. Маріян Процик мав довгу дуже інформативну доповідь про життя ювілята, що разом з Митрополитом графом А. Шептицьким є мужем провидіння на тернистому шляху Української Католицької Церкви і нашого народу. Слід підкреслити що о. М. Процик—це молодий священик, народжений в Юґославії, який зумів захопити слухачів дбайливо підготованою доповіддю, виголошеною зразковою українською мовою.

Черговою точкою програми було скрипкове сольо 10-річного філіпінця Поті на Ву, учня мґр Дарії Кузик, з відділу консерваторії Вестмінстерського коледжу у Прінстоні, що гарно виконав першу частину складного концерту Моцарта А-Дур, під акомпаньямент піяністки д-р Марії Гафткович-Сій.

Студентка університету Ліда Ганічак з почуттям продеклямувала зворушливий вірш Б. Стефанишина „Патріярхові в альбом".

У черговій короткій доповіді д-р прав Михайло Дзюбас наголосив героїзм і велич нашого Ювілята, який твердо змагає до завершення української помісної церкви патріярхатом, всупереч заходам Риму не допустити до цього, та всупереч своїм людям, які не мають відваги йти слідами нашого великого духовного провідника, а навіть боятися самої назви Патріярх.

Академію закінчено многоліттям для достойного Ювілята та релігійним гимном „Боже Великий".

О. Татомир

СОТНІ РОДИН МУСІЛИ принаймні на короткий час покинути свої житла, втікаючи перед виливами рік і піднесенням рівня води у морських заливах, зокрема у Ню Джерзі і в численних місцях в Ню Йорку. Північносхідні стейти знову навістила сильна дощова буря, супроводжувана вітром, який в багатьох місцях дув 50 й більше миль на годину. Понад три інчі води, в деяких місцях більше, випало за одну добу. В кожному разі, минулого четверга, 5-го квітня, багато осіб постраждали від бурі, а генеральний прокуратор стейту Ню Джерзі Ирвин Кіммелман, виконуючий обов'язки губернатора у відсутності губернатора Томаса Кейна, проголосив загрозливий стан, що уможливило йому вислати національних ґвардистів для допомоги населенню.

Збори Патріярхального Товариства в Кергонксоні

Загальні збори місцевого Відділу Українського Патріярхального Товариства відбулися 18-го березня ц. р. в церковній залі у присутності 50 осіб-членів і гостей, в неділю, які започатковано молитвою за Патріярха.

Голова д-р М. Барусевич подав у своєму звіті вичерпні інформації про пророблену працю Відділу у влаштовуванні імпрез в честь Патріярха, у придбанні фондів для Товариства „Св. Софії" та збіркової кампанії для допомоги нашим питомцям в Америці і Европі.

Присутні на Зборах висловили признання довголітньому голові і цілій Управі за пророблену працю. Після уділення абсолюторії уступаючій Управі вибрано нову Управу у такому складі: голова—Михайло Куриляк, заступниця—Галина Хамула, секретар—Стефанія Барановська, касирка—Анастазія Яц; Дарія Горняткевич, Дарія Хухра, Пилип Оприск—вільні члени.

До Контрольної комісії ввійшли: Степан Олексів, Іван Хоманчук і Дора Кульчицька.

Зборами проводив д-р Олег Волянський, а закінчено їх молитвою, що її провів о. д-р Богдан Волошин.

Б. С.

ДНЯ 9-го КВІТНЯ 1984 Р., ПРИПАДАЄ ДЕВ'ЯТА БОЛЮЧА РІЧНИЦЯ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Незабутнього ЧОЛОВІКА, ТАТА, ДІДУСЯ І БРАТА

бл. п. проф. д-ра

Василя Стецюка

ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ з ПАНАХИДАМИ

були відправлені:

в церкві св. Юра в Ню Йорку; в церкві свв. апп. Петра і Павла в Джерзі Ситі, Н. Дж.; в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.; у Соборі Св. Софії в Римі, Італія; в Люрді та у Бразилії.

В непотішному смутку:
дружина — КВІТКА
син — ЮРКО з дружиною КАТЕЮ
внуки — МАРЧИК І ПЕТРУСЬ
сестра — МАРІЯ ПІДГОРОДЕЦЬКА

У пам'ять Покійного, складаємо 100.00 дол. (продовження), на стипендійний фонд Його імени при УВУ, 100.00 дол. на Дар Любови Патріярхові, 100.00 дол. на Церкву в Люрді і на сиротинець у Бразилії.

Суспільна Служба Комбатантів в ЗСА

складає щиру подяку усім Жертводавцям, які замість квітів на свіжу могилу

св. п. ЯРОСЛАВА МАРТИНЮКА

СТАРШИНИ 1-ої УД УНА

зложили щедрі грошеві датки на похоронних відправах, на допомогу Українським Воєнним Інвалідам:

по 100.00 дол. — Родина Порохняк, Родина Грицай;
по 50.00 дол. — Родина Мазяр, Родина Колатало;
по 40.00 дол. — Родина Гладкий;
по 30.00 дол. — О. і Р. Гаєцький, Є. і М. Білик;
по 25.00 дол. — Л. Папичак, М. і У. Ничуй, О. і Є. Склепкович;
по 20.00 дол. — Т. Ковалик, Б. і Л. Крамарчук, В. Василів, О. Голинський, Р. і В. Запутович, П. Стокотельний, М. Кулинич, О. Коцюба, Н. і С. Леуші, У. Б. Чайківський, Родина Бобиляк;
по 10.00 дол. — Л. Дубас, А. Дзедзик, Т. Борковський, О. Кунинич, З. і В. Салевич, Р. і Г. Микита, О. Слупчинський, М. Белендай, Б. Артимишин, Р. Данилюк, А. Тимкевич, П. Буняк, У. Блиха, О. Пелявський, К. Ґ. Волк.

Разом зібрано .... 855.00 дол.

Збірку перевів побр. Михайло Білик.

УПРАВА СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ КОМБАТАНТІВ

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 7-го квітня 1984 р., відійшов у Вічність наш Найдорожчий ТАТО

бл. п.

БОГДАН ФЕДИК

народжений у Львові, Україна, проживши 60 років. До ЗСА прибув в 1955 році. Належав до церкви св. Володимира в Елізабеті, Н. Дж.

Горем прибиті:
донька — МИРОСЛАВА-СОНЯ
син — МИХАЙЛО

ПАНАХИДА у вівторок, 10-го квітня 1984 р., о год. 7:15 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юньон, Ню Джерзі.

ПОХОРОН в середу, 11-го квітня 1984 р., о год. 9:30 ранку з церкви св. Володимира на цвинтар св. Ґертруди у Кольнія, Ню Джерзі.

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 8-го квітня 1984 р., упокоївся в Бозі наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО І БРАТ

бл. п.

ІВАН КЛИМКО

проживши 56 р., народжений в Україні, старшина УПА.

ПАНАХИДА у вівторок, 10-го квітня 1984 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юньйон, Ню Джерзі.

ПОХОРОН в середу, 11-го квітня 1984 р. з того ж заведення до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. о год. 9:30 ранку, а опісля на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — ПАРАСКЕВІЯ
доньки —
ЛЕСЯ
МАРІЙКА ЛОДЗЮК з чоловіком ІГОРЕМ
ДАНА
2 брати в Україні — ВАСИЛЬ І МИХАЙЛО

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що з волі Всевишнього, дня 28-го березня 1984 р. відійшла у Вічність, несподівано, наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ І ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ЯРОСЛАВА з дому РОМАНЮК ТИМУС

уроджена 15-го листопада 1909 р. в Бродах, Україна, колишня учителька на Рідних Землях.

ПАРАСТАС відбувся в п'ятницю, 30-го березня 1984 р., о год. 8:30 веч. в похоронному заведенні Володимира Карби в Карнеґі, Па.

ПОХОРОН в суботу, 31-го березня 1984 р., о год. 10-ій ранку з того ж похоронного заведення до української католицької церкви Пресвятої Тройці, а опісля на місцевий цвинтар.

В глибокому смутку:
муж — ЕВГЕН
донька — БОГДАННА з мужем РИЧАРД СОБОЦІНСЬКІ
внуки:
РИЧАРД з дружиною КЕРЕН і правнучка СОФІЯ
БОГДАН І РЕНДІ ЯРОСЛАВ
та ближча і дальша Родина в Україні, Польщі і Чехо-Словаччині

Товариство Українських Бандуристів (ТУБ)

з невимовним жалем ділиться сумною вісткою, що дня 6-го квітня 1984 р. безпощадна смерть вирвала нам нашого Улюбленого і Незаступимого Батька Бандуристів у вільному світі

бл. п.

ГРИГОРІЯ ТРОХИМОВИЧА КИТАСТОГО

Опечаленій Родині складаємо наші глибокі співчуття.

Т-во УКРАЇНСЬКИХ БАНДУРИСТІВ

УКРАЇНСЬКА КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

з невимовним смутком і жалем повідомляє Українське Громадянство, що 6-го квітня 1984 р., о 2-ій год. ночі, на 78-му році життя, в Сан Дієґо, Каліфорнія, відійшов у Вічність

сл. п.

ГРИГОРІЙ ТРОХИМОВИЧ КИТАСТИЙ

КОМПОЗИТОР, МИСТЕЦЬКИЙ КЕРІВНИК І ДИРИҐЕНТ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

Висловлюємо наш невимовний жаль і глибоке співчуття Родині Покійного, всім Його Друзям, Кобзарській Молоді, яку Він виховував і всьому Українському Громадянству, для якого кобзарське мистецтво завжди було дороге.

Хай нерідна земля нашому Побратимові буде легкою, а невмируща пам'ять в нашім народі вічною!

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться в Бавнд Бруку, Н. Дж. за таким порядком:

П'ЯТНИЦЯ, 13 КВІТНЯ 1984 р., о год. 7:30 веч. — ПАНАХИДА в похоронному заведенні Конрой.

СУБОТА, 14-го КВІТНЯ 1984 р., о год. 10-ій ранку ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ в церкві св. Андрія та в 11-ій год. ПОХОРОН на цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

УВАН пожвавлює...

Закінчення зі ст. 1.

матеріялів архіву Академії, що мас бути проведено вліт ку цього року. Один примірник мікрофільмів має зберігатися в Академії, другий — в Канадському Інституті. Якщо проєкт мікрофільмування буде здійснений, сторонні дослідники зможуть користуватися мікрофільмами і в Ню Йорку і в Едмонтоні лише з дозволу Академії.

На засіданні обговорено справу спільних конференцій українських установ, що відзначать 50-ліття смерти Михайла Грушевського (1984) і 1000-ліття хрищення Руси-України (1988).

В зв'язку з тим, що Митрополит Мстислав перевидає збірник М. Номиса (Матвія Симонова) „Українські приказки, прислів'я і таке інше", плянується влаштування наукової конференції, в якій погодилися взяти участь Ю. Шевельов, П. Одарченко, Б. Струмінський, Н. Кононенко і можливо М. Антонович. Передбачається, що матеріяли конференції будуть видані разом з оригінальним текстом Номиса.

Скарбник Олена Несіна поінформувала, що цього року „на коляду" зібрано близько 20,000 долярів.

ВТРАТИ АМЕРИКАНСЬКИХ вояків під час висадки на острівну державу Гренаду були б значно меншими, якщо військове командування не спішилось з акцією, а солідніше підготовило операцію і взяло до уваги пересторогу військової розвідки й Сі-Ай-Ей, заявив конгресмен Джим Кортер, республіканець з Ню Джерзі, який є членом Комісії для збройних сил в Палаті Репрезентантів. Він заявив під час пресової конференції, що військові речники повинні вчитися із власних помилок і не повторювати їх при чергових подібних операціях, бо тут йдеться про втрату життя багатьох молодих людей. Він роздав кореспондентам аналітичне звідомлення про висадку на Гренаду, приготоване спеціялістом Вілліямом С. Ліндом, який каже, що американські вояки могли взяти острів на протязі кількох годин при кращому плянуванні, замість гонитися за групкою озброєних кубинців, які влаштували засідки на американців. Пентагон покищо не зайняв становища до звідомлення Лінда.

Взаємовідносини...

Закінчення зі ст. 2.

також у маєтності Аркадія Родзянка, де Шевченко малював портрет сина Родзянка. Шевченкові не подобались „нескромні" вірші А. Родзянка.

Деякі відносини Шевченка з українськими дворянами були більше формальні. Це з ученими Осипом Бодянським чи з М. Максимовичем. Вони давали Шевченкові свої рукописні списки козацьких літописів, хронік та праць з XVIII століття. Ці вчені займалися опрацюванням козацької доби і від них Шевченко вчився і поглиблював своє знання української історії, спеціяльно з козацьких часів.

Після арешту членів „Кирило-Методіївського Братства", а серед них і Шевченка, відносини багатьох приятелів Шевченка з ним дещо змінилися. Тепер стало небезпечно бути Шевченковими приятелями і листуватись з ним, бо це викликало неприємну реакцію від офіційних чинників і загрожувало арештом. Але треба сказати, що більшість його друзів не покинули своїх контактів з поетом і не один з них клопотався, щоб змінити вирок, або принаймні облегшити життєві умовини арештованого, а потім засланого Шевченка. До цих приятелів з українського панства належали Рєпніна, Бодянський, Гулак, Лизогуби, сестри Псьол, М. Гудович і нові друзі, брати Лазаревські, що їх було п'ятеро. Вони походили з роду Новгород-Сіверського сотника. Федір Лазаревський був службовцем у Оренбурзі, де стрінув Шевченка і там ним опікувався. Його брати Михайло та Олександер, пізніше відомий історик Гетьманщини, допомагали Шевченкові на засланні і після його звільнення у Петербурзі, особливо Михайло Лазаревський, на руках якого і помер Шевченко.

Тут коротко згадані відносини Шевченка з українським дворянством, нащадками козацької верхівки Гетьманщини. Їх було значно більше, але і цей короткий нарис принаймні приблизно показує, що Шевченко мав назагал гармонійні зв'язки з українським панством, хоч це не перешкоджало йому картати їх, якщо треба було, за нелюдяні відносини до своїх кріпаків чи за брак відваги у відношенні до російського уряду.

Але у критичний час для української культури в 1800-1840 роки ці нащадки козацької старшини були носіями, споживачами і фундаторами української культури. Їх прив'язаність до своєї мови, літератури й традицій допомогла українським письменникам, що писали живою українською мовою, пройти в світ, закоренитись й здобути їй місце в світі. А у 1850-их — 1860-их роках прийшла вже доба української інтелігенції, випускників Київського і Харківського університетів, з інших верств народу, які піднесли українську літературу й культуру на їй належне місце.

НОВА СТАТУТОВА КОМІСІЯ

В інформації про те, що Владика Василь Лостен, єпископ Стемфордської епархії замінив о. шамб. Степана Чомка в ролі посередника й увійшов до організації центру і там буде одним із членів Статутової комісії УККА, як написала „Америка" у звідомленні про річні збори Головної Управи „Провидіння" з 28-го березня, треба читати, що Владика Василь увійде до такої Статутової комісії, яка буде створена у висліді домовлености і яка застановлятиметься над статутом нової об'єднаної централі українців в ЗСА. — *Ред.*

Чи то культ завжди актуального Батька Тараса з його пророчими візіями, чи туга за далекою Україною, чи деякі недавні громадські події, але тут зібралося небувало число, бо понад 700 українських людей чикагської метрополії на цьогорічні „Шевченківські реколекції". Всі ці люди прийшли, щоб ще раз поклонитися своєму національному Пророкові — себе відновити, набрати сил і снаги до дальшої праці та запалити в собі „іскру вогню великого".

Святкування відбулися так, як попередніми роками, заходом Іллінойського Відділу УККА, в авдиторії школи Шопена, в неділю, 11 березня ц.р. Батько Тарас споглядав вдоволено на своїх дітей, що так численно, на чолі з панотцями, прийшли його привітати.

Свято відкрив голова Відділу д-р Мирослав Харкевич на тлі хору „Сурма", вітаючи присутніх і закликаю-

Чикаго в поклоні Батькові Тарасові

чи в повну величінь кожнорічно відновляти культ Шевченка, вивчати його життя і творчість, а ділами здійснювати його Заповіт.

Чоловічий хор „Сурма" співав цим разом під диригентурою Надії Савин. Святковим виконанням безсмертного Тарасового „Заповіту" відразу витворилася така відома і особлива Шевченківська атмосфера. За „Заповітом" слідували — „Ой, на горі ромен цвіте", „Сонце заходить" із сольо М. Козицького, та „Бандуристе, орле сизий" із сольо Т. Ванджури.

Слово про поета виголосила мгр Ірина Камінська. Її підхід до теми був оригінальний, з наголосом на актуальні події і проблеми, зокрема на побутову та історичну долю української жінки в Шевченковій творчості.

Приємно було побачити й почути Раїсу Карасейчук з деклямацією „Тополі", цієї романтичної і зворушливої поеми, яку вона рецитувала напам'ять, з глибиною і чуттям.

Дитячий хор „Молода Думка" під диригентурою Орисі Покорної і при акомпаньяменті Марти Стадник виконав низку пісень: „Поклін Тобі, Тарасе", „Подивлюся, аж світає", „Зоре моя вечірняя" та „Тече вода". Через численні перестуди, що в цю ранньо-весняну пору тут бушували, ця премила мистецька одиниця була не в повному складі, але вже саме існування хору, що складається з малих і більших „дітей, дає запоруку, що українська пісня справді „не вмре, не загине". Тому всім молодим співакам і співачкам, мистецьким керівникам, опікунам, батькам та гордим бабуням і дідам належиться повне признання.

Члени Пласту і СУМА: Юлія Хіміак-Баялцаліев Христина Канафоцька і Павло Марушка, як звичайно, бездоганно рецитували уривок з поеми „Неофіти".

На закінчення концерту виступив Ансамбль Юних Бандуристів ОДУМ під мистецьким керівництвом Олексія Пошиванка, виконуючи такі пісні: „Сонце гріє", „Буковинка", „Зелений гай", „Полянка" і „Дударик". Ця популярна мистецька одиниця — ансамбль наших молодих кобзарів-бандуристів, росте під кожним оглядом, зокрема мистецьким. Тут виступають юні ентузіясти кобзарського мистецтва, члени різних конфесійних громад та різних молодечих організацій. Тому бажаємо їм усім ще кращого росту. Грімким „Ще не вмерла Україна", що його почали бандуристи, а підхопили усі присутні, закінчилися Шевченківські святкування в Чикаго. Великими позитивами цьогорічного концерту була небувало численна участь громадянства в святі, активна і значна участь молоді у виконанні програми, гарна і змістовна програма, здисциплінований хід свята і навіть точний початок.

Пресовий референт

Пам'яті пл. сен.інж. В. Хамули

Невблаганна смерть, що обірвала на 74-му році нитку трудом і терпінням сповненого життя Володимира Хамули 23-го листопада 1983 року в Кергонксоні, була не тільки болючим ударом для дружини Галини, з роду Дудко, але огорнула глибоким смутком всю нашу громаду в Кергонксоні, Ню Йорку та в інших осередках, де покійного знали, з ним співпрацювали чи дружили.

Цю втрату з відходом на Вічну Ватру Володимира (Влодка) Хамули глибоко відчули пластові друзі, передусім із Пластової Станиці в Ню Йорку, де він як станичний впродовж кількох років і чільний член Комісії набуття і реконструкції Пластового Дому своєю віддано працею дуже спричинився до розвитку цієї найбільшої Станиці в Америці. За цей вклад праці він був наименований почесним членом тієї Комісії.

Особливо болюче відчули цю втрату члени куреня „Лісові Чорти", в якому Володимир, як зразковий член, виконував різні функції у проводі до часу, коли важка недуга прикувала його до ложа на повних вісім років.

Влодко Хамула відійшов у вічність, як останній з колись відомої в Галичині родини, власників славних килимарських виробів в Глинянах.

Пошана і велика симпатія, що нею втішався Влодко серед нашої громади, була заслуженим признанням і нагородою за його працю в громаді, а зокрема за його товариську культуру і доброботу. Його гуманність і готовість завжди допомогти ближньому у потребі були загально відомі. Про це найкраще свідчать численні листи, що їх одержала вдова від людей, яким допоміг Хамула в найбільш скрутний час в Німеччині, будучи комендантом табору.

На Панахиді, яка була відправлена 25-го листопада 1983 року в похоронному заведенні в Кергонксоні місцевим парохом о. Б. Волошином, при численній участі місцевих і позамісцевих громадян; промовляли: д-р Михайло Логаза, шваґер Влодка, який накреслив у своєму прощальному слові життєвий шлях Покійного і трагічну долю цілої родини Хамулів; представник Крайової Пластової Старшини ЗСА, голова Крайової Була ви Українського Пластового Сеніорату пл. сен. Вячеслав Вишневський і пл. сен. д-р Олег Волянський від місцевої Пластової Станиці.

Наступного дня, 26-го листопада, була відправлена в церкві Св. Трійці Заупокійна Служба Божа і Панахида із прощальним словом о. пароха.

Потім тіло Покійного відвезено на цвинтар св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку, де похоронні відправи провів о. Тарас Прокопів з Ню Йорку. Численну участь в похороні взяли громадяни з Кергонксону, Ню Йорку, Вашінґтону, Трентону й інших околиць. Члени куреня „Лісові Чорти" несли домовину і своїм курінним ритуалом віддали останній салют своєму дорогому другові.

Поминальна тризна відбулася у приміщенні дому Митрополичої Консисторії в Бавнд Бруку, на якій промовляли член Куреня о. митрофорний протоєрей о. А. Селепина, від куреня прощав пл. сен. Роман Барановський, а від родини — д-р Роман Осінчук.

І так на американській землі виросла ще одна могила, у якій навіки спочив син України Влодко Хамула.

Р. Б.

Допоможім...

Закінчення зі ст. 2.

приятелів' навчає народня мудрість. Дякую Господу Богу, що дав нагоду в скрутнім моменті мого життя пізнати правдивих друзів".

Відомий душпастир і церковний діяч о. Петро Бальцар, ЧСВВ, пише з Парани: „Повідомляю, що отримав чотири пачки з вибраним одягом і чек на 500 долярів, як поміч для наших людей, що потерпіли від повені в минулому році. За цю щедру поміч найщиріше дякую. Я дуже вдячний за висилку пачок з одягом, яких останньо було понад 10 і дуже прошу їх і надалі висилати, бо ізза зростаючої дорожнечі, посухи й інших причин, люди не є всилі купити конечні речі для себе і своїх дітей".

Сестра Беатриса Орібка — С. К. св. Анни — пише з Альто Параїзо; „Почуваюся до милого і святого обов'язку зложити найсердечнішу подяку за всі пачки, які ви нам прислали... все використовуємо...", а сестра Лукія Сандак — С. К. Св. Анни з Пруденгополісу повідомляє, що „отримала сім пачок, які Ви нам передали... Ті всі що потребують, одержали і дуже вдячні..."

Дякують за допомогу і потерпілі від повені хлібороби. Іван Якубів пише: „Ваш пакунок ми отримали від о. адм. Миколи Милуся. Сердечно дякуємо..."

З початком березня ц. р. ЗУАДК вислав на руки представниці Світової Суспільної Служби СКВУ в Бразилії Ольги Горачук десо більшу допомогу для поводян на суму 1,500 долярів.

Разом у березні ц. р. вислано 3,000 долярів і кільканадцять більших пачок для поводян.

Уже є познаки, що наше громадянство поспішить з масовою допомогою потребуючим у Бразилії. Це буде милим Богові ділом християнського милосердя у Великодньому часі!

Докладім старань, щоб у Світлий Празник Христового Воскресення розпогодилися затурбовані обличчя наших братів і сестер у Бразилії, щоб усміхнулася заплакана мати і радісно пригорнула до грудей своїх одітих і нагодованих діточок!

Тоді Всевишній врахує наші діла милосердя і в своїй доброті пішле нам більше братолюбія та єдности, а нашій многострадальній батьківщині кращу долю!

Підкреслюємо, що ЗУАДК спішить з допомогою всім українцям, які є в потребі, без огляду на їх віровизнання, територіяльне походження і групову приналежність. Цьогорічну „писанку для ЗУАДК" Екзекутива призначила на допомогу потерпілим від повені українцям у Бразилії.